

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 44 (47-ji metai) 1987 m. SPALIO - OCTOBER 29 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI IVYKIAI

JUODOJO PIRMADIENIO PRIEŽASTYS IR PASEKMĖS

Pirmiausia vertėtų paminėti, kad lietuviškai "stock exchange" ištaigos yra vadinamos biržomis. Tų biržų valdininkai - "stock brokers" lietuviškai buvo ir tebėra vadinami biržų makleriais. Gi tose biržose prekiaujama (t.y. perkama ir parduodama) įvairiais vertybiniais popieriais arba akcijomis. Taigi, kapitalistinėje ekonomijoje sistemoje birža yra rinka, kurioje galima beveik nevaržomai spekuliuoti minėtais vertybiniais popieriais. Mažiausiai suvaržymų esama New York'o ir bendrai JAV biržose, ypač didiesiems akcijų savininkams.

Daugiau prižiūrimos ir tikrinamos yra Vakarų Vokietijos, Japonijos, Australijos ir kitų kraštų biržos. Taip vadinamas "Juodasis Pirmadienis" (š.m. spalio 19) pavadintas tokiu vardu, nes panašius staigus akcijų smukimas įvyko New York'e 1929 metų spalio mėn. 29 dieną, ketvirtadienį, kuris liko žinomas iki šių dienų kaip "Juodasis Ketvirtadienis". Pažymėtina, kad dabartinis akcijų smukimas savo finansiniais pralaimėjimais pralenkė ir aną 1929 metų. Kaip žinia, 1929 metų biržos smukimas buvo pradžia taip vadinamosios "didžiosios depresijos" arba kaip ji mūsųose buvo vadinama didžiosios ekonominės krizės. Ar ir šis biržų smukimas sukels pasaulinę ekonominę krizę, dar sunku pasakyti, nes taip vadinamieji "ekspertai ekonomistai" visiškai neįprastai įvykusios biržų suirutės, todėl jų pranašystėmis tegalima tiek pat patikėti, kaip meteorologų būsimoro pranešimais.

Kas gi sukėlė tokį nematytą ir staigų New York'o Wall Street biržos "krachą", kuris, savo keliu, nusmukdė akcijas visam Vakarų pasaulyje ir sukrėtė visas didžiąsias kapitalistinių Vakarų biržas? Kurie skaitė periodiką ir sugebėjo įkasti jau minėtų ekonomikos, neva ekspertų žargoną, lengvai pastebėjo, kad ta, neva mokslinė plerpalynė bandoma daugiau uždangstyti, negu atskleisti šio ekonominio nuosmūgio priežastį ir kaltininkus. JAV prezidentas labai aiškiai paskelbė, jog esą, reikia tučiuojau surasti kaltininkus ir išsiaiškinti kas kaltas, kad ateityje tokie dalykai nepasikartotų. Kita dieną beveik unisonu visi didieji biržų vadai bei makleriai, o taip pat beveik visi tos srities reporteriai bei komentatoriai užgiedojo, kad esą, prezidentas be reikalo noris surasti kaltininkus, nes da-

bar, girdi, geriau bandyti gelbėti ir lopyti pašlijusią padėtį. O Reagan'as tuos asmenis ir tas bendroves, kurios sukėlė biržos nuosmūki, pavadino paprasčiausiai "profiteers", t.y. pasipelnikautojais arba, kalbant tiesiai, spekuliantais. Kodėl Amerika nenori paskelbti tų bendrovių pavadinimų bei tų konglomeratų vadų pavardes, kiekvienas gali atsakyti pats sau. Tačiau faktas lieka faktas - tų vardų ir pavardžių neišgirdome ir, tikriausiai, niekad neišgirsime viešumoje. Taipogi faktas, kad New York'o biržos netikėtą akcijų smukimą sukėlė tai, kad staiga patys didžiausieji akcijų savininkai, lyg susimokę (tikriausiai taip ir buvo) ėmė nežmoniškai milžiniškus kiekius akcijų parduoti. Mažesnieji spekuliantai tai pastebėję, panikos apimti, ėmė skubiai atsikratyti savo akcijų ir nuosmūkis tapo nebesulaikomas. Aišku ir taip teigia spauda, didieji spekuliantai uždirbo trilijonus ir dar daugiau dolerių per kelias valandas o mažesnieji ir mažieji investatoriai, ypatingai paskiri asmenys, prarado milijonus. Tiesiai kalba spaudos, radijo ir televizijos komentatoriai apie biudžetų deficitus, apie biržų "volatility", t.y. nepastovumą, apie sušlubavusių spekuliantų ekonominį "animal instinct" - gyvulišką instinktą (ir patikėkite, tai yra taip pat vienas iš ekonominio moksliškojo žargono deimanių), apie turėjusių neišvengiamai įvykti "stock exchange correction", t.y. biržų susinormavimą ir kitas panašias tariamas priežastis. Visos jos egzistavo visais laikais. Tikroji priežastis net eiliniam piliečiui aiški: kai didieji spekuliantai sutarė, kad akcijų vertė pasiekė savo viršūnę ir vargu ar beklis, jie nutarė susienauti kišenėn besiprašančius trilijonus.

Kad tai įvyko taip vieningai - tikrai nėra tiksliai atsitiktinumas, nes, kaip pasirodė, didžiausiems akcijų savininkams ir spekuliantams Amerikoje yra taikomos įvairios išimtys bei nuolaidos. Pavyzdžiui, už kelių dienų akcijų vertė pradėjus vėl kilti, akcijų didžiausieji savininkai ėmė aplinkinių būdų vėl supirkinėti savasias, prieš kelias dienas parduotąsias akcijas. Tokiu būdu didžiūnai spekuliantai galės, nupirkę jas už labai žemas kainas, vertę pakilius, ir vėl uždirbti milžiniškas sumas. Kad tokie dalykai JAV darosi, patvirtina neseniai "NL" aprašytas nelegaliai operavusių

PRANEŠA KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ KLB IŽDININKO PRANEŠIMAS

Greitai artinasi tarytos suvžiavimo laikas. Organizacijos gavę arba nori gauti kvitus dėl "Income Tax" turi pristatyti savo atsiskaitymo dokumentus patikrinti KLB Revizijos Komisijai. Tam reikalui reikia susitarti paskambinant į KLB raštine: 533-3292. Kadangi suvažiavimas yra LAPKRIČIO mėn. 14 d. tai reikia bent dvi savaites prieš tai savo dokumentus pristatyti į KLB raštine.

• Paskutiniu laiku gauta šios aukos: Sault Ste. Marie apylinkės valdyba solidarumo mokesčio \$77.50; Welland apyl. valdyba per sekretorę J. Tamulionienę solidarumo mokesčio \$105. (Visa 100% atiduota krašto valdybos reikalams) ir \$200. - Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos reikalams.

Kultūros Muziejui auکوjo \$25. - R.V. Giedraičiai E.B. Milašių vedybinės sukakties proga.

Juozas Kristolaitis,
KLB išdininkas

KLB krašto valdybos mėnesiniame posėdyje įvykusiam š.m. spalio mėn. 5 d. Lietuvių Namuose, buvo aptarta daug svarbių reikalų. Krašto valdyba nustatė galutinę Tarybos suvažiavimo, kuris įvyks š.m. LAPKRIČIO mėn. 14-15 dienomis, programą.

Be valdybos, apylinkių ir kitų organizacijų metinės veiklos pranešimų, pramatytas disidentų, neseniai atvykusio iš Lietuvos, VYTAUTO SKUODŽIO dalyvavimas.

Ruošiantis VII-iam PLB Seimui, kuris įvyks TORONT 1988 m. BIRŽELIO mėn. 27-30 dienomis, suvažiavimo metu bus nustatytos Kanados atstovų į tą seimą rinkimų taisyklės. Suvažiavimui artėjant KLB išdininkas Juozas Kristolaitis pristatė 1986-87 metų finansinį pranešimą bei 1987-88 metų samatą.

KLB kultūros komisijos pirmininkė RASA KURIENĖ davė pranešimą apie š.m. spalio mėn. 3 d. Toronte įvykusį pasitarimą, kuriame dalyvavo PLB pirm. VYTAUTAS KAMANTAS, PLB Kultūros komisijos pirm. MILDĄ LENKAUSKIENĖ, IV-tojo Pasaulio Lietuvių Kultūros Kongreso lėšų telkimo komiteto pirm. dr. ANTANAS RAZMA, PRANAS JOGA bei KLB kultūros komisijos nariai. Kongreso metu vyks parodos, koncertai, paskaitos ir diskusijos pagrindine Kongreso tema "40-ties metų tremties kultūrinės veiklos apžvalga ir žvilgsnis į ateitį". Įvadinę Kongreso paskaitą skaitys prel. PRANAS GAIDA.

KLB vice-pirm. VYTAUTAS BIRETA valdybą painformavo apie š.m. spalio mėn. 3 dieną įvykusį pasitarimą Tautinių Šokių Šventės ruošos reikalais, kuriame taip pat dalyvavo JAV LB-nės vice-pirm. ALGIMANTAS GEČYS bei šios šventės organizacinio komiteto Hamiltone nariai. Pranešta, kad jau užsiregistravę 51 šokių grupė (maždaug 2,000 šokėjų). Tai būtų didžiausias iki šiol šokių švenčių dalyvių skaičius, o registracija dar tęsiasi. Š.m. spalio mėn. 24 d. Hamiltone įvyks šventės meno vedovų pasitarimas, o lapkričio mėn. 26-29 dienomis - tautinių šokių vadovams ruošiami kursai, taip pat Hamiltone.

KLJS pirm. DAIVA LAPIENĖ ir PLJ Kongresui vyriausiojo Kanadoje lėšų telkimo komiteto pirmininkė dr. MARIJA ARŠTIKAITYTĖ-ULECKIENĖ išvardino visą eilę jaunimo projektų sutelkti lėšų paremti vykstančius į kongresą Australijoje. Iš Kanadai paskirtų surinkti 35 tūkstančių, jau maždaug \$10,000 sutelkta.

• Gauta žinia, kad po praėjusių provincinių rinkimų, iš Ontario valdžios ministerio pareigų atleistas lietuviams palankus TONY RUPRECHT. Tai yra netekimas ne vien tik prieinamam asmeni, bet ir tarpininko daugiakultūriniais reikalais. Kartu su kitų tautybių atstovais bus kreipiamasi į Ontario premjerą su prašymu paskirti daugiakultūriniams reikalams ryšininką, o T. Ruprechtą, kad priimtų vėl į kabinetą.

KLB

PRANEŠA ELTA:

NAUJA REZOLIUCIJA PABALTIO REIKALU EUROPOS PARLAMENTE

Š. m. spalio 15 d. Europos Parlamentas Strasburge vieningai priėmė Pasaulio Pabaltiečių Santalkos iniciatyva įvestą rezoliuciją dėl "Pabaltijo valstybių situacijos". Už rezoliuciją balsavo 151 atstovas, o susilaikė 15.

Rezoliucijoje kreipiamasi į Sovietų Sąjungą, kad ji labiau gerbtų laisvą apsisprendimą ir žmogaus teises Pabaltijo kraštuose. Pagrindą rezoliucijai davė š.m. rugpjūčio 23 dienos demonstracijos Vilniuje, Rygoje ir Tallinne. Ši kartą ir socialistų frakcija pilnai rėmė rezoliuciją.

Rezoliucijoje Europos Parlamentas reikalauja, kad Europos Bendruomenės užsienių reikalų ministrai dėtų visas pastangas, kad Baltų klausimas būtų keliamas šiuo metu Vienoje vykstančioje CSCE Konferencijoje, ir abišaliuose pasitarimuose su Sovietų Sąjungos vyriausybe. Parlamento priimtoji rezoliucija taip pat reikalauja, kad Europos Bendruomenės masinės spaudos, televizijos ir kt. tarnybos atkreiptų daugiau dėmesio į Pabaltijo klausimą, kad Pabaltijo kraštų likimas ir jų pagrįsti laisves reikalavimai nebūtų užmiršti.

Ši rezoliucija yra Pasaulio Pabaltiečių Santalkos Europos biuro iniciatyvos vaisius. Ji Parlamentui pristatė Olandijos delegatė Mrs. Elise Boot. Rezoliucijos tekstas buvo suformuotas įvairių frakcijų pasitarimų metu. Šiuo keliu eidama Pasaulio Pabaltiečių Santalkos atstovai bė susilaukę tokio vieningo atgarsio ir tokių teigiamų rezultatų.

Pilnas rezoliucijos tekstas bus pakelbtas artimiausioje ateityje.

VLIKO SEIMO PAREIŠKIMAS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinis seimas įvyko š.m. spalio 9-11 dienomis Montrealyje, Kanadoje. Seimas buvo gausus, darbingas, praėjo gražioje nuotaikoje.

Kanadiečiai šeiminkai VLIKO seimo atstovus ir svečius labai nuoširdžiai priėmė.

Seimas pritare VLIKO Valdybos darbui ir padėkojo už efektingą Lietuvos bylos pristatymą laisvajam pasauliui.

Seimas priėmė pareiškimą okupuotai Tautai. Ji čia jungiame:

VLIKO SEIMO PAREIŠKIMAS TAUTAI

10-10-1987, Montreal, Kanada.

Šių dienų nepaprastai įtempti tarpvalstybiniai santykiai ir naujai pradėtoji Gorbačiovo'o politinio laisvėjimo ir demokratinių principų įvedimo politika, nors ir labai klatinga, bet jau savaime aišku, liečia ir mūsų pavergtų brolių ir sesių gyvenimą ir jų tautinį judėjimą.

VLIKAS giliai išgyvena vykstantį okupuotoje Lietuvoje tautinį, religinį ir žmogaus teisių persekiojimą, didžiūojasi Jūsų, brangūs broliai ir sesės, didvyriška kova už savo Tautą ir valstybę.

Ypatingai įvertiname Jūsų didelį atsiekimą surengiant Vilniuje, rugpjūčio mėn. 23 dieną demonstraciją, pasmerkiant Ribbentropo-Molotovo paktą, pardavusį Lietuvą Sovietų Sąjungai. Šis didvyriškas Jūsų pasirodymas plačiai nuskambėjo per visą pasaulį.

I Ameriką atvykęs VYTAUTAS SKUODIS mums perdavė paskutinę informaciją apie Jūsų patriotinį nusistatymą ir veiklą. Mes džiaugiamės galėję jį išklausti šiame VLIKO seime Montrealyje, Kanadoje ir tikimės, kad Jisai galės greitai išjungti į laisvojo pasaulio lietuvių veiklą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas deda visas įmanomas pastangas pristatyti pasauliui tebesitęsiančią Lietuvos okupaciją ir užtikrinti Jus, kad mes sekame kiekvieną Jūsų darbą, kiekvieną Jums daromą skriaudą ir apie tai skelbiame pasauliui, pristatydami Jūsų ir mūsų bendrą didįjį tikslą ir teisę - laisvais, nepriklausomais būti.

Mes ir Jūs, niekada nesustokime siekdami laisvos, lietuvių tvarkomos Lietuvos!

Dr. K. Bobelis, VLIKO Pirmininkas.

maklerių suėmimas ir sukišimas kalėjiman.

Šis labai trumpai aptartasai biržų spekuliantų laisvas siautėjimas yra tiksliai dar viena, taip vadinamosios "laisvos ekonominės veiklos" (žinomos ekonomikos mokslų terminologijoje LASSEZ FAIRE vardu) apraška. Ją šiandien Vakarų pasaulyje teatstovauja kraštutinės konservatorių partijos (JAV -respublikonai ir, kiek mažiau, demokratų, gi Kanadoje - Progresyvieji konservatoriai). Kad tokia "Daryk ką nori" filosofija yra panaši

į abejotina savanaudišką "Kas stipresnis, to ir valia ir galia" formulę, aiškinti nereikia. Nereikia todėl ne aiškinti, ką tokia absoliutaus gobšumo filosofija (jei taip ją galima pavadinti) duoda žmonėms ir valstybėms. Valstybės ir vyriausybės kontrolė tokiems atvejais neišvengiama. Todėl paskutinėmis dienomis pradėjusios atsigauti Vakarų Vokietijos ir Japonijos biržos, atrodo, gal išvilks iš ekonominės katastrofos ir JAV biržas bei ekonomiką. Taip pat, galimas dalykas, bus išvengta

naujos pasaulinės ekonominės krizės. Žinoma, jeigu JAV vyriausybė pagaliau pasimokys ir ims tikrinti savo laisvai spekuliuojančių didžiųjų maklerių machinacijas. Ir Kanados vyriausybė gal turėtų gerai ir dar kartą persvarstyti, kaip gali baigtis bet kokia "laisva prekyba" su tokia valstybe, kurioje laisvai siautėja čia aprašytų manipuliatorių bei sukčių rujos.

P.E. Trudeau yra kartą pasakęs, kalbėdamas apie Kanados santykius su JAV, kad gulant į vieną lovą su

dramblių, visuomet reikia skaitytis su galimybe, kad dramblys gali tave mirtinai užgulti, ypač su tokiu nieko nepaisančiu drambliu.

SOVIETAU KLASTOJO NACIU DOKUMENTUS

Po 2 mėn. pertraukos, Jeruzalėje tęsiamas J. Demjanuk'o teismas. Jame Rusijoje gimęs Izraelio pilietis dokumentų tyrinėjimo ekspertas Avraham Šifrin'as teismui paliudijo, kad jo žiniomis, KGB labai dažnai klastojo II Pas.Karo nacių dokumentus grynai politiniais tikslais.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Mėtinio prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra; grafiniai tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS:

SENATORS AND CONGRESSMEN CONGRATULATE BALTIC DISSIDENTS

WASHINGTON, D.C. Senator Donald W. Riegle, Jr., Senator Carl Levin and Congressman William Broomfield of Michigan enjoyed a private meeting with the three Baltic dissidents - Tiit MADISSON (Estonian), Rolands SILARAUPS (Latvian) and Vytautas SKUODIS (Lithuanian) who testified before Congress the previous day. Coordinated by the Joint Baltic American National Committee (JBANC), the October 7-th morning "Members Only" reception provided the Michigan representatives, as well as their colleagues, with an opportunity to personally meet the three Balts, all of whom have recently emigrated, or been expelled, from their homelands.

Emotions were highest when Senator RIEGLE entered the room. For the first time, the human rights activist were meeting the man, who originally drew public attention to the massive public gatherings in the Baltic States on August 23-rd. The demonstrations marked the 48 anniversary of the famous Soviet-Nazi agreement, which paved the way for Soviet troops to occupy Estonia, Latvia and Lithuania.

Madisson, Silaraups and Skuodis each expressed their countrymen's thanks to senator Riegle for the letter he initiated prior to the August 23rd demonstrations. Signed by 20 United States Senators, the letter urged Gorbachev not to interfere in the Baltic gatherings. All three men explained, that during demonstrations, Esto-

nians, Latvians and Lithuanians viewed the letter as a sign of solidarity between the nation best known for freedom and their own nations struggling for democracy.

Madisson, the 37 - year - old Estonian human rights activist responsible for the August 23-rd Tallinn demonstration is convinced the he was not arrested for his part in organizing the gathering due to the attention that Senator Riegle's letter drew to the Baltic States.

Congratulating them on their courage to protect human rights in their homelands, the Senators assured the human rights activists that they would continue to support the Baltic States' struggle for freedom and would not lose sight the true course of events within the Soviet Union, regardless of the promises accompanying the new policy of "glasnost".

• TIIT MADISSON, a 37 year-old Estonian dissident, human rights activist and organizer of the August 23-rd Tallinn demonstration against the Hitler-Stalin Pact of 1939, was expelled from Estonia on September 12-th. He arrived in the United States on October 4-th.

• ROLANDS SILARAUPS, a 21 -year-old Latvian and active member of the Helsinki 86 Human Rights Group in Latvia, was forced to emigrate by Soviet authorities following the June 14-th demonstration in Riga. Silaraups has been in the West since July 26-th.

• VYTAUTAS SKUODIS, a 58-year-old American-born Lithuanian Catholic dissident returned to Chicago with his wife IRENA and daughter DAIVA, on September 8-th. Skuodis, an American citizen, served in a Soviet strict regime camp before finally being permitted to emigrate to his native United States.

PERSPEKTYVOS Nr. 21

/ Iš Pogrindžio spaudos /

"TSRS PILIEČIAI TURI TEISĘ Į SVEIKATOS APSAUGĄ" (42 str.)

/ tęsinys /

Nepartinių rūšiavimas žymiai sudėtingesnis. Čia saugumo organai priversti vadovautis ypatingai slaptomis instrukcijomis arba profesine intuicija bei slaptų agentų informacija. Piliečio politinė, visuomeninė bei tarnybinė karjera, leidimas į užsienį arba iškvietimas užsienyje gyvenančio giminačio priklausau nuo nematomos rankos - tarybinio saugumo. Tarybinis pilietis nežino kokią etiketę nešioja. O etiketės turinys nuo daugelio faktorių priklauso. Pirmiausiai, nuo "visapusiskai" gerų santykių su saugumo organais, antra, nuo politinio subrendimo /labai subjektyvi traktuotė/ bei socialinės kilmės - svarbu ne tik tavo, bet ir tavo šeimos narių ir net artimų draugų /gal buvo kas nors represuoti, arba nesugeba liežuvio laikyti už dantų/. Užsienyje gyvenančių giminių politinės pažiūros bei veikla taipgi turi reikšmės. Be to, didelę galią turi kysiai bei blatas. Reikia gerai orientuotis kur ir kaip tomis priemonėmis naudotis.

Tarybinė pilietybė įpareigoja liaudį tapti kantriais teliukais - klausyti propagandinio melo ir vykdyti Partijos ir Vyriausybės parėdymus, nors jie prieštarautų žmogaus sąžinei, bei elementariom žmogiškumo normom.

Tarybinė valdžia savo piliečius laiko žemesniais padarais, negu užsieniečius. Tiesa, Tarybų Sąjungoje užsieniečiai užsieniečiui nelygus. Pavyzdžiui, kapitalistinių kraštų piliečiai čia turi atskirus viešbučius, parduotuves, kuriose gali įsigyti įvairiausių vietos gyventojui neprieinamų prekių. Tokiose parduotuvėse skelbimas aiškiai nusako, kad prekės tik kapitalistinių valstybių užsieniečiams /primenantis nacistų laikų užrašą: "tik vokiečiams"/. Jose negali apsipirkti užsieniečiai iš socialistinių kraštų. Šie - žemesnės rasės /nors už tarybinį pilietį aukštesnė rasi - nėję pakopoj stovi/, turi taipgi atskiras parduotuves, tik žymiai prastesnes. O tarybinis pilietis - "visų gėrybių šeiminkas" neturi teisės net į tokias parduotuves vienas įžengti. Jam leidžiama ten įeiti tik tais atvejais, kai užsienietį palydi.

Milijonai tarybinių piliečių su džiaugsmu atsisakyto tos neprasmės, tačiau iki širdies gelmių įgrisusios "garbės" - TSRS pilietybės. Bet negali.

6. PILIEČIŲ TEISĖS Į POILSĮ IR BUTĄ

Kalbant apie piliečių teises naujoj konstitucijoj, tenka paminėti: "Tikri piliečiai turi teisę į poilsį" (41 str.); "TSRS piliečiai turi teisę į gyvenamąjį plotą" (43 str.). Šie straipsniai parašyti ne tarybiniam piliečiams, o užsieniečiams - juos mulkinti. Atrodo, kad tarybiniam piliečiui nereikia rūpintis butu - jam duoda pagal pareikavimą valstybė; arba senatvės rūpesčiais, kur jo laukia užtarnauta pensija. Susipažinkime, kaip gi tikrovė atrodo.

Ką reiškia Tarybų Sąjungoje senatvės poilsis? Vienam pagal poreikius - asmeninės arba specpensijos nuo 150 iki 1000 ir daugiau rublių per mėnesį, o kitiems - darbo liaudžiai - visų materialinių gėrybių kūrėjams - 30-120 rublių išmaldą. Argi tai darbo žmogaus pilnas materialinis aprūpinimas, jeigu jis, visą gyvenimą pusdykiai dirbdamas valstybei, tegali pretenduoti tik į skurdžią senatvę. Jam tenka dargi senatvėje iš kažkur kažką kombinuoti - jeigu nori išvengti prieglaudos (bagadelnės), į kurias nusenę žmonės suvežami nukaršimui. Nepaslapstis, kad senatvėje reikalinga kitų pagalba, tad gaunantis senelis 30-70 rublių tegali vos pusbadžiu išsimaitinti, o apie slaugės pasisamdymą negali būti ir kalbos. Argi tai teisė į poilsį? Greičiau teisė į skurdą ir priešlaikinę

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ:

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuviybei išsivijoje!"

mirti

Tarybų Sąjungoje apie 40% gyventojų yra neaprupinti butais, t.y., arba turi per mažą gyvenamąjį plotą, arba esamas plotas praktiškai netinka naudojimui. Kaip matome, tai gyventojų daliai nuo šio straipsnio šilčiau nepasidarė. Jie buto laukė dešimtą metų, palauks ir dar neribotą laiką, žinoma, neprarasdami teisės į gyvenamąjį plotą. Tačiau piliečiai nori turėti ne teisę, o butą.

Gaunasi paradoksaliai - kapitalistinių kraštų konstitucijos dirbantiesiems teisės į gyvenamąjį plotą negarantuoja, o jie gyvena erdviuose butuose, gi tarybiniai piliečiai turi teisę, tik buto neturi. O ką kalbėti apie tą teisę į gyvenamąjį plotą, jeigu tarybinis pilietis tegali naudotis tik 9 m. norma (išskyrus didžiuosius miestus,

kur numatyta minimali norma 6 m. o maksimaliai 13 m).

Tarybinio piliečio šeima, susidedanti iš 6 asmenų, tegali pretenduoti tik geriausiu atveju į trijų - keturių kambarių butą.

Visai kitokiomis gyvenamojo ploto normomis naudojasi specdarbuotojai - tarybinė aristokratija, tačiau jų skaičius apie 3-5%. Gi pagrindinė liaudies masė reikalauja butų, o ne teisės į gyvenamąjį plotą, kuri be butų yra tik muilo burbulas. /Teisybė, butų kainos palyginant, nebrangios. Tačiau apie remontą - atsilupinęs sienų dažymą, vandentiekio ar elektros, ar šildymo taisyimą nesisapnuok. O pačiam taisyti - trūksta priemonių. Red.]

Ar tikrai jau praėjo vienai metai?

Canada, your bonds are here.

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI PARDUODAMI SPALIO MĖN. 26 d.

UŽ PIRMUOJUS METUS GAUNAMA 9 %.

VIENAS ASMUO GALI NUSIPIRKTI LAKŠTŲ IKI \$75.000 VERTĖS.

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI YRA SAUGUS, PATIKIMAS INVESTAVIMO BŪDAS, GARANTUOJAMAS KANADOS VYRIAUSYBĖS.

JŪSŲ LAKŠTUS GALIMA IŠKEISTI KIEKVIENU METU.

PIRKITE LAKŠTUS SAVO BANKUOSE, DRAUDIMO BENDROVĖSE, INVESTAVIMO AGENTŪROSE, KREDITO UNIJOSE ARBA DARBOVIETĖSE PER "PAY-ROLL SAVINGS PLAN".

1980 m. (SERIJOS 35) LAKŠTŲ TERMINAS BAIGIASI ŠIOMET IR NEBUDUOS JOKIŲ NUOŠIMČIŲ PO LAPKRIČIO MĖN. 1 d. 1987 m. SERIJOS 1-34 LAKŠTŲ, IŠLEISTŲ PRIEŠ 1980 m. TERMINAS UŽSIBAIGĖ. TAD PATIKRINKITE SAVO SENUS LAKŠTUS PRIEŠ VĖL INVESTUOJANT.

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI PARDUODAMI TIK VIENĄ KARTĄ PER METUS IR JŲ GALIMA GAUTI TIK RIBOTU LAIKU. TAD NUSIPIRKITE JŲ ŠIANDIEN.

Canada Savings Bonds

Canada

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS TORONTE KREDITO KOOPERATYVO 25 M. VEIKLOS APŽVALGA

Atvykę lietuviai po II Pasaulinio Karo į Kanadą, susitelkę į didesnes kolonijas Montrealyje, Toronte ir Hamiltone. Buvo įkurtos naujos parapijos, įsteigta įvairių organizacijų, kurios žadino meilę pavergtai tėvynei Lietuvai ir rūpinosi lietuviybės išlaikymu išeivijoje. Susipažinus su kitų etninių grupių ekonomine veikla, mūsų buvę nepriklausomoje Lietuvoje kooperatiniai veikėjai susidomėjo kredito kooperatyvų veikla Toronte, kurie buvo labai populiarūs Ontario ir kitose provincijose.

Iniciatoriai, susipažinę su Kanados kredito kooperatyvų įstatymais, sušaukė 1952 m. spalio mėn. Toronto lietuvių susirinkimą, kuriame nutarta steigti Toronto Lietuvių PARAMA kredito kooperatyvą. Gavus 1952 m. gruodžio mėn. 19 d. čarterį iš Ontario žemės ūkio ministro, PARAMA bankines operacijas pradėjo 1953 m. sausio mėn. 17 d. Šio kredito kooperatyvo pavyzdžiu pasėkė ir kitos kolonijos. Montrealyje buvo įsteigtas LITAS - 1954 m., Hamiltone TALKA - 1955 m. ir Toronte 1962 m. buvo įsteigtas antras kooperatyvas - PRISIKĖLIMO Parapijos kredito kooperatyvas.

Šių kooperatyvų tikslas - ne pelnas, bet patarnavimas nariams, kuriems moka aukštesnes palūkanas už indėlius ir ima mažesnius nušimčius už paskolas, negu kitos kanadiečių finansinės institucijos. Šio tikslo pasiekti dešimtmečių laiko bėgyje lietuvių kooperatyvai augo nariais ir indėliais. Šiuo metu šie keturi kooperatyvai turi apie 13.000 narių, kurių balanso aktyvai bendroje sumoje yra virš 146 milijonų dolerių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO, kurį vėliau pradėta vadinti PRISIKĖLIMO BANKELIU, organizavimo iniciatoriai buvo Prisiškėlimo Parapijos klebonas Tėv. Placidus, OFM., dr. S. Čepas, J. Dvilaitis, J. Matulionis, A. Kuolas ir V. Užupis. Steigiamas susirinkimas buvo sušauktas 1962 m. birželio 18 d. Čarteris buvo išduotas 1962 m. liepos mėn. 11 d. Ontario provincijos valdžios sekretoriaus J. Y a r e m k o, kuris suteikė teisę steigti kooperatyvą ir veikti šios provincijos kredito kooperatyvų įstatymų ribose.

1962 m. rugpjūčio 30 d. pirmame narių susirinkime buvo išrinkti valdomieji organai: valdyba - pirm. S. Čepas, vicepirm. V. Kolyčius, sekr. L. Matukas, išd. V. Matulaitis, narys J. Petrauskas; paskolų komisija - pirm. A. Kuolas, sekr. J. Dvilaitis ir narys B. Sakalas; revizijos komisija - pirm. S. Vaitiekūnas, sekr. A. Kiškis ir J. Tamulionis. Bankelio vedėju buvo paskiestas dipl. teisininkas J. Matulionis, nepriklausomoje Lietuvoje buvęs Lietuvos Banko skyriaus ir vėliau Ūkio Banko centrinio skyriaus direktorius.

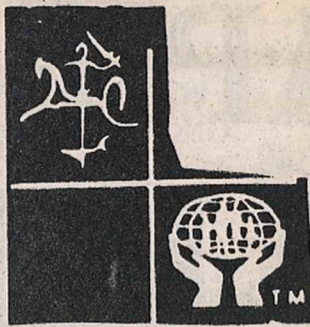
Visų finansinių įstaigų pradžia dažniausiai būna sunki ir lėta. Tačiau PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS, pradėjęs bankines operacijas 1962 m. rugsėjo 29 d., greitai augo nariais ir indėliais. Po trijų mėnesių 1962 m. gruodžio 31 d. bankelis turėjo 362 narius ir indėlių \$ 191,135. Šio greito augimo priežastis buvo Prisiškėlimo Parapija, vadovaujama populiaraus klebono Tėv. P l a c i d o, OFM., kuri sudarė bei užtikrino naujo kooperatyvo veiklai pasitikėjimo pagrindą, kad jis yra vadovaujamas bei tvarkomas sąžiningų, sau naudos nesiekiančių, valdomųjų organų.

Vedėjui J. Matulioniui talkino visi valdybos, kredito ir revizijos komisijos nariai, nes iš pradžių nebuvo pakankamai pajamų samdyti apmokamus tarnautojus. Bankelis savo veiklą kasdien plėtė ir atliko pagrindines bankų operacijas: indėlių deponavimą ir išmokėjimą be suvaržymų, asmeninių ir nekilnojamo turto paskolų davimą, narių čekių sistemą, viešojo atsiskaitymo sąskaitų apmokėjimą, kelių čekių ir kitus patarnavimus nariams. 1962-1966 metų laikotarpyje labai greitai augo ir 1966 m. gruodžio 31 d. aktyvai pasiekė \$2.344,396. Toks staigus augimas sudarė daug rūpesčio vedėjui, valdybai ir kredito komisijai. Paskolų pareikalavimas nebuvo pakankamas visų gautų indėlių investavimui. Todėl dalį indėlių teko investuoti kanadiečių finansinėse institucijose, pirkti paskolų lankštus, kad būtų galima gauti pajamų indėlių palūkanoms apmokėti.

1966 m. bankelis persikėlė į Prisiškėlimo Parapijos naujas patalpas, patogias nariams ir aptarnaujančiam personalui, kurį sudarė vedėjas J. Matulionis, jo padėjėja P. Urbonienė ir du nenuolatiniai, pagalbiniai tarnautojai, kuriems ir čia dar talkino valdomųjų organų nariai. Atrodė, kad bankelis naujose patalpose dar greičiau augs ir žydės. Tačiau šios viltys neišsipildė. 1967 m. pradėjo reikštis infliacijos reiškiniai ir kitų lietuvių kredito kooperatyvų indėliai pradėjo didėti, nes nariai daugiau uždirbo ir taupmenas didino sąskaitose. Tuo tarpu PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO, per penkis metus pasiekusio 2.6 mil. dolerių aktyvo, 1968-69 m. augimas naujais indėliais sunyko ir indėliai didėjo tik prirašomomis palūkanomis. Pagrindinė šio reiškinio priežastis buvo nepatenkinamas patarnavimas, nes per pirmuosius šešis metus nebuvo paruošti kvalifikuoti tarnautojai. 1968 m. balandžio mėn. 5 d. staiga susirgo bankelio vedėjas J. Matulionis, kuris iš pareigų pasitraukė liepos mėn. 1 d. Jo pasitraukimas ir naujų vedėjų pasikeitimas neigiamai veikė narių aptarnavimą ir kėlė nepasitikėjimą.

Šią kritišką bankelio padėtį išgelbėjo pakviestas 1969 m. vasario mėn. 15 d. naujas vedėjas dipl. ekon. J. Varanavičius, prityręs pareigūnas nepriklausomos Lietuvos bankuose ir kredito kooperatyvų veikloje Kanadoje. Naujo vedėjo darbas nebuvo lengvas, pareikalavęs 7 dienų darbo ir neriboto valandų skaičiaus. Jis pertvarkė knygvėdybą, panaikinęs knyginę buhalteriją ir įvedęs kartotekinę sistemą. Paruošė naujus kvalifikuotus tarnautojus ir po metų buvo atstatytas narių pasitikėjimas bankeliu, kuris pradėjo augti kasmet ne tūkstančiais, bet milijonais dolerių. Prie šio prisidėjo ir valdomųjų organų nariai, kurie daugiau nesimaisė operacijų metu už banko operacijų stalo ir kasos operacijas atliko tik tarnautojai. Įsigytas skaitytuvas labai palengvino operacijų įrašų tikslumą ir palūkanų apskaičiavimą. Vedėjas J. Varanavičius, pradėjęs darbą 1969 m. vasario mėn. 15 d. su 2.7 mil. dolerių aktyvais, pasitraukė į pensiją 1977 m. birželio mėn. 30 d., palikdamas 12,5 mil. dolerių balanso aktyvą. Taigi, per jo 8 darbo metus aktyvai padidėjo 10 milijonų dolerių.

1977 m. liepos mėn. buvo priimtas naujas vedėjas R. Underys, jaunosios kartos, ir su kooperatyvo veikla buvo šiek tiek susipažinęs, būdamas kredito komisijos nariu. Naujas vedėjas rado kvalifikuotus tarnautojus ir jam nebuvo sunkumų išmokyti banko operacijų. / b.d. / 1987. X. 29

Dešinėje -

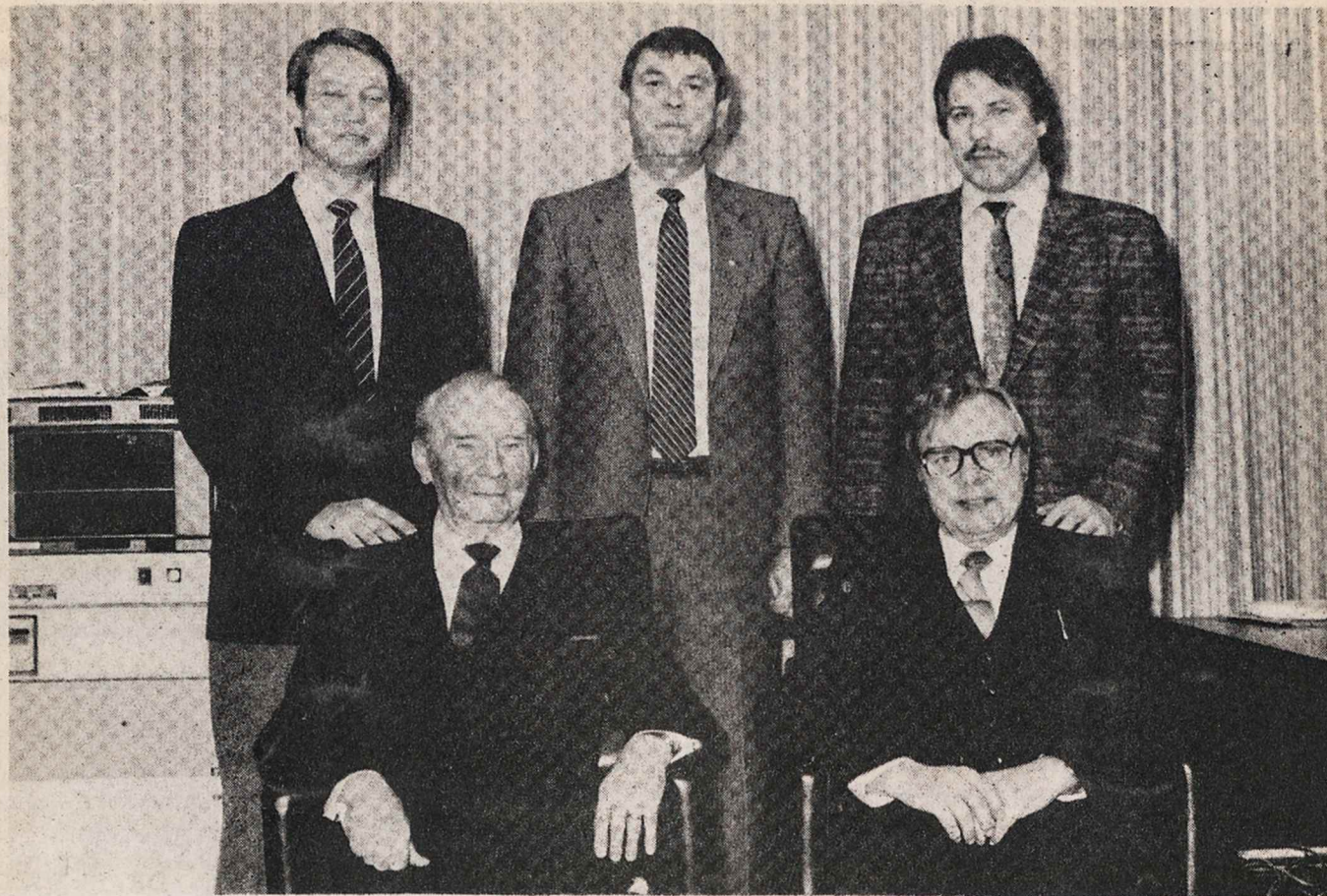
PRISIKĖLIMO parapijos kredito kooperatyvo 1987 metų valdyba.

Iš kairės sėdi:

vicepirm. J. PALYS,
pirmininkas dr. S. ČEPAS;

stovi: išd. V. VAIČIŪNAS,
narys V. BIRETA,
sekr. E. GIRDAUSKAS.

Nuotrauka St. Dabkaus

Stalino Valdžios Paslaptys (tęsinys)

Skaitytojams pageidaujant, atspausdiname keletą idėjų epizodų iš serijos "BAISIOSIOS STALINO VALDŽIOS PASLAPTYS". Pirmą kartą buvo atspausdinta serija "Nepriklausomoje Lietuvoje" 1953 m. Šiuos atsiminimus paskelbė Vakarams buvęs NKVD generolas Aleksandr Orlov. Jis buvo taip pat Vyriausiojo Teismo prokuroras, Stalino, igaliojantis Ispanijos respublikai jos civilinio karo metu. Per 21 metus pažinęs slapčiausius sovietų valdžios užkampius ir visus vadus, pabėgo į Vakarus 1938 m.

Baigdamas pasikalbėjimą, Stalinas pamojo Mironovui arčiau prieiti prie jo ir tarė:

- Pasakyk jam (Kamenevui), jei jis atsisakys eiti į teismą, mes rasime atitinkamą jam pakaitą - jo paties sūnų, kuris teisme paliudys, jog jis pagal savo tėvo nurodymus organizavo teroristinius veiksmus prieš Partijos vadus. Pasakyk jam, kad turi žinoti, jog jo sūnus su Reinholdu važinėja paskui Vorosilovo ir Stalino automobilius Mozaisko plentu. Tai jį atves į protą".

Tuo tarpu Zinovjevas sirgdamas gulėjo savo kalėjimo celėje. Norėdamas atsigriebti dėl nustoto laiko, Ježovas nutarė netaikyti Zinovjevui vadinamos paruošiamosios kvotos pakopos, per kurią perėjo Kamenevas, o viešai politbiuro vardu pareikalauti Zinovjevo duoti savo šmeižiančius parodymus. Vieną naktį Zinovjevas buvo atkvieštas pas Ježovą. Jis atrodė labai sergantis.

Ježovas pradėjo pasikalbėjimą su Zinovjevu, sakdamas, kad sovietų Saugumo tarnybai pavyko sučiupti Vokietijos Generalinio štabo kai kuriuos dokumentus, kurie rodo, kad Vokietija ir Japonija ruošiasi pulti Sovietų Sąjungą ateinančių pavasarį. Tokia padėtis esant, pridūrė Ježovas, Partija negali toleruoti Trockio vedamos užsienyje priešsivietinės propagandos.

- Ko jūs norite iš manęs? - paklausė Zinovjevas.

Ježovas paaiškino, kad Politbiuras reikalauja, kad jis patvirtintų daugelio buvusių opozicininkų jau duotus parodymus, jog jis ruošė Stalino ir kitų Politbiuro narių nužudymą.

Zinovjevas su pasipiktinimu atmetė Ježovo reikalavimą. Tada Ježovas pakartojo Stalino žodžius: "Jeigu Zinovjevas sutiks savo noru eiti į teismą, jis išsaugos savo gyvybę, o jei ne, tai jis bus teisiamas karo teismo prie uždary durų. Ir tokiu atveju, jis ir visi opozicijos nariai bus sunaikinti.

- Taip, dabar man aišku, - atsakė Zinovjevas, - jau atėjo laikas, kada Staliniui reikalinga mano galva. Imkit ją! - Ježovas patarė Zinovjevui nenustoti pusiausvyros. - Jei jums nesvarbu jūsų likimas, tai vistiek jūs negalite būti abejingas dėl likimo tų tūkstančių opozicionierių, kuriuos jūs įvedėte į spąstus. Tų žmonių ir jūsų paties gyvybė yra jūsų rankose.

Zinovjevas giliai atsiduso ir tarė:

- Pasakykite Staliniui, kad aš pasiūlymą atmetu.

Po savo nepavykusio mėginimo palaužti Zinovjevą, Ježovas savo mėginimo ranką vėl ištiesė Kamenevą. Jis sadiščiškai panaudojo Kamenevo meilę savo vaikams ir pakišo jam pasiskaityti Reingoldo parodymą, pagal kurį jis ir Kamenevo sūnus kartu žiūrėjo į Vorosilovo ir Stalino automobilius Mozaisko plente. Kamenevas nustulbo. Jis atsistojo nuo kėdės ir rūšiai pradėjo kaltinti Ježovą. Susijaudinimo prikančintas, jis sudribo į kėdę. Ježovas jam nieko neatsakė; sučiupęs lūpas jis išėjo iš kambario.

Į Zinovjevo ir Kamenevo vienetus buvo patalpinti NKVD agentai, prisimetusieji opozicininkais. Jie stropiai sekė Zinovjevą ir Kamenevą ir pranešinėjo savo viešpačiams kiekvieną iš jų nugirstą žodį. Norėdamas galutinai Zinovjevą ir Kamenevą pribaugti, Jagoda įsakė, nepamaisant šilto vasaros oro, laikyti jų celės šildymo vamzdžius karštus; tuo būdu juos troškino. Slapti agentai buvo vis protarpiais išvedami laukan, neva apklausinėjimui, bet iš tikrųjų duoti savo pranešimams ir atsigauti nuo tvankaus ir karšto celių oro. Zinovjevas sirgo astma ir todėl tas karštis jį nepaprastai kankino. Tos jo kančios dar padidėjo nuo prasidėjusių smarkių skausmų kepenyse. Jis stacčiai kosėjo į grindis ir maldavo kalėjimo gydytoją Kosnerį, įleisti jam po oda vaistų ir jį pervesti į ligoninės skyrių. Deja, Kosneris tegalėjo jam į tai atsakyti, kad jis tai galys padaryti tik su Jagodos sutikimu. Iš viso, ką jis padarė, tai buvo tik vaistų prirašymas, nuo kurių jo sveikata dar labiau pablogėjo.

Iš arti sekdamas bylos paruošimo pažangą, Jagoda įsakė savo padėjėjams jam tuojau pranešti, jei jie pastebės bet kurių mažiausių Zinovjevo ir Kamenevo nusistatymo svirduliavimo žymių. Toks momentas atėjo 1936 m. liepos mėnesį, po to, kai Ježovas ir Molčanovas turėjo ypatingai karštą pasikalbėjimą, trukusį visą naktį, su Zinovjevu. Šisai paprašė jam leisti asmeniškai pasikalbėti su Kamenevu. Tai sužinojęs, Jagoda pranešė Zinovjevui, kad jo prašymas pasimatyti su Kamenevu yra patenkintas. Škart Jagoda buvo saldus, kaip medus. Jis pareiškė savo viltį, kad jiedu su Kamenevu apsvartė visą reikalą, prieš išmintingos išvados - pasiduoti politbiuro valiai.

Zinovjevo ir Kamenevo pasikalbėjimas, NKVD viršininkų sekamas per klausymo aparatą, truko apie valandą. Zinovjevas pareiškė nuomonę, kad geriausias kelias sutikti eiti į teismą būtų tas, jei Stalinas asmeniškai patvirtintų savo pažadą, kurį Ježovas davė savo vardu. Po kai kurio svyravimo ir prieštaravimo Kamenevas sutiko, tačiau pareikalavo, kad Stalinas turi savo pasižadėjimą patvirtinti visų Politbiuro narių akivaizdoje.

Stalinas klausėsi su nenuslepiamu džiaugsmu žinių apie Zinovjevo ir Kamenevo pasidavinimą. Kai Jagoda, Molčanovas ir Mironovas darė savo pranešimą, kaip visa tai įvyko, Stalinas raitydamas glostė savo dešinę usą. Kai jie baigė, jis atsikėlė nuo kėdės ir trenkdamas ranka, tarė: "Puikiai atlikta!"

Sekantį rytą aš nubėgau pas Mironovą, kuris man ir sakė:

- Aš ką tik grįžau su Zinovjevu ir Kamenevu iš Kremliaus, kur Stalinas turėjo su jais pasikalbėjimą. O kad žinotum kaip visa ten vyko! Iš Politbiuro narių, be Stalino, tebuvo tik Vorosilovas. Jis sėdėjo ties Stalinu iš desinės, o Ježovas iš kairės.

- Na, tai ką gi jūs turite man pasakyti? - staiga paklausė Stalinas.

- Mums buvo pasakyta, kada mūsų byla bus svarstoma reguliariame Politbiuro posėdyje, - atsakė Kamenevas.

- Jūs dabar esate Politbiuro komisijoje, kuri buvo įgaliota išklausti tai, ką jūs turite pasakyti, - atsakė Stalinas.

Kamenevas patraukė pečiais. Zinovjevas ėmė kalbėti. Jis visų pirma priminė, kad kelerių praėjusių metų būvyje jis ir Kamenevas gavo daug pasižadėjimų, bet nė vienas nebuvo išpildytas. Jis priminė, kuomet jis ir Kamenevas buvo priversti prisiimti "moralinę atsakomybę" už Kirovo nužudymą. Jagoda perdavė jiems asmenišką Stalino pasižadėjimą, kad tai bus paskutinis reikalavimas jų pasiaukojimas. Tačiau, nežiūrint to, dabar užvesta vėl bjauriausia byla prieš juos ir ji siekia ne tik juodu, bet ir visą bolševikų partiją paversti purvu. Jis pravirko. Stalinas laukė, kol jis apsimirno ir tarė:

- Dabar jau per vėlu ašaroms. Centrinis Komitetas pakartotinai jus išpėjo, kad jūsų partinė kova liūdnei baigsis. Jūs to nepaklausėte ir tai baigėsi jums iš tikrųjų labai skaudžiai. Jums ir dabar sakoma: pakluskite Partijos valiai ir jūsų gyvybė ir gyvastis visų tų, kuriuos jūs įvėlėte į žabangas, bus išgelbėta.

- O kur garantija, kad jūs mūsų nesusaudysite? - paklausė Kamenevas.

- Garantija? - pakartojo Stalinas. - Kokia čia gali būti garantija? Gal jūs norite oficialios sutarties, Tautų Sąjungos patvirtintos? Jėdu abudu, atrodo, pamiršote, kad jūs nesate turgaus aikštėje besikivirčina dėl pavogto arklio, o esate bolševikų partijos politbiure. Jeigu politbiuro duotų garantijų jums nepakanka, tad aš nežinau, ar tebėra kas jums kalbėti, lyg, rodos, mes negalėtume jūsų susaudyti ir be teismo, jei mes rastume tai reikalinga.

Zinovjevas ir Kamenevas pasikeitė reikšmingais žvilgsniais. Tada Kamenevas atsikėlė ir pasakė, kad jis sutiktų eiti į teismą, jei nė vienas bolševikas nebus susaudytas, kad jų šeimos nebus persekiojamos ir kad ateityje nebus taikoma mirties bausmė nė vienam buvusiam opozicijos nariui.

- Tai savaime suprantama, - atsakė Stalinas.

Iš pačių pradžių Stalinas planavo surežisuoti pirmąją Maskvos bylą su ne mažiau, kaip 60 kaltinamųjų, tačiau pasirošimų eigoje šis skaičius keletą kartų buvo sumažintas ir galutinai suvestas į 16. Tarp šių 16-kos teisiamųjų penki pramanytieji, kuriuos NKVD tarp jų pasodino kitiem inkriminuoti. Štai jie: Valentinas Olbergas, Fricas Davidas, Berman-Jurinas, Isakas Reingoldas ir Ričardas Pikeilis. Štie kaliniai save laikė ne tikraisiais kaltinamaisiais, o tik padėjėjais Centrinio Komiteto slaptoms direktyvoms įvykdyti.

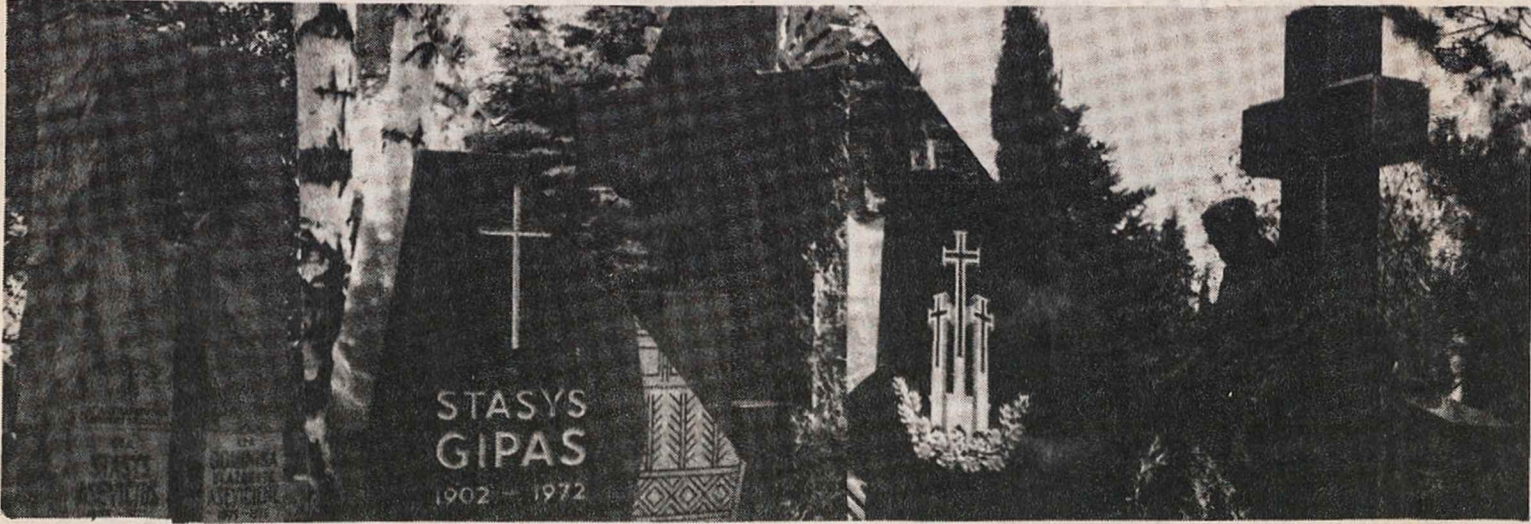
Surasti šiam viešajam teismui tinkamą patalpą, sudarė tiek svarbų reikalą, kad pats Stalinas susaukė specialią konferenciją jam išspręsti. Iš NKVD viršininko Jagodos pasiūlytųjų, Stalinas pasirinko mažiausią patalpą - Profesinių Sąjungų Rūmų salę, tegalinčią sutalpinti 350 asmenų. Stalinas įsakė Jagodai ją pripildyti NKVD pareigūnų ir neišleisti pašaliečių, net ir Centrinio Komiteto ar vyriausybės narių. Taigi, NKVD patiekė teismui ne tik kaltinamuosius, bet ir auditoriją. Publikos sudėti sudarė tylų raštininkai, mašininkai ir šifro pareigūnai; jie visi buvo metais treniruojami išlaikyti valstybines paslaptis ir mokėti laikyti prikandus liežuvi. Jiems buvo duodami pusei dienos vienkartiniai leidimai dalyvauti teisme pakaitomis. Jiems taip pat buvo pasakyta nečėvėti teisme savo uniformos.

Stalinas baiminosi, kad nepaisant kaltinamųjų pasižadėjimo viską teisme paskyti, ką jie yra enkavedistams reikalaujant parodę ir savo parašais patvirtinę, gali atsirasti tarp senų bolševikų toksai, kuris nesusivaldys ir teisme staiga išpyskins visą teisybę. Štai kodėl jis nedrįso įleisti į teismo salę net labiausiai patikimų partijos narių.

/ bus daugiau /

3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

ANAPILIO lietuvių kapinių vaizdelis Mississaugoje.

Nuotrauka Stepo Varankos

D. N. Baltelukonis

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTOVĖJE PABUVOJUS

Jau seniai galvojau gerai iš arti pasižiūrėti į šį Toronto lietuvių sumanumų sukurtą religijos, kultūros ir amžinojo poilsio vietos kompleksą. Nuvykau šį kartą ypatingos progos paskatintas. Mat, "Tėviškės Žiburių" redaktoriui kun.dr. P. Gaidai sukako 50 m., o šios parapijos ir šventovės klebonui kun. J.Štališkui, kaip ir svečiui kunigui iš Detroito A. Babonui - 25 metalų kunigystės. O dar čia asmeniškai paties kun. dr. P.Gaidos pakvietimas. Taigi, proga buvo labai reta ir iškilminga.

Vėlyvo rugsėjo mėn.27 d. orai pasitaikė gana malonūs: diena saulėta, naktį lietutis - ir vėl saulėta. Kelionė iš Montrealio į Torontą ir atgal buvo gana smagi.

Anapilio Kapinėse

Dar porą valandų prieš iškilmes užsukome į čia pat esančias Kanados lietuvių tautines kapines - Anapilį, kur jau geras būrelis ir mūsų montrealiečių iilsis.

Pirmą kartą man teko jas iš arti regėti berods prieš 9-tą metų, Pasaulio Lietuvių Dainų ir Sokių Šventės proga. Tuomet iškilmingosios mišios buvo aukojamos prie masyvaus gelžbetono paminklo - kriptos, stovėjusios atokiai nuo pirmųjų čia palaidotų tautiečių.

Vos įžengus pro išpūdingus ornamentinius metalo vartus, mane nustelbė kapų ir paminklų gausumas. Viešpatie! Jau ir pats čia minėtas paminklas beveik šių kapų viduryje bestovintis!.. Kiek gi čia mano bičiulių, draugų, pažįstamų ir šiaip tautiečių paguldyta per tą 9-tą metų? O ir paminklų visokių jau pristatyta. Eįjome ir eįjome vis bežiūrėdami, vis beskaitydami eilėmis surikiuotų antkapų įrašus. Daugelis jų šalia trafaretinių pavardžių, vardų, gimimo ir mirties datų, turėjo labai prasmingų eiliuotų ar proziinių įrašų, pabrėžiančių patriotizmą, Tėvynės tragišką netekimą. Vien tik iš Montrealio man asmeniškai pažįstamų kraštiečių jau keletą dešimčių radau. Regiu vėl pavardės mano bendro likimo draugų, su pirmąja pokarinės imigracijos banga atvykusių prieš 40 metų į šią naują tėvynę. Prisiminė man tos valandos, kai mes laipinomis iš amerikiečių karinio transporto laivo "Gen.M.B.Stewart", Halifax'o uoste tą karštą popietę, saulėtojo rugpjūčio mėnesį, 1947 metais. Tuomet mes buvome žaliūnai 20-25 metų vyrukai, pilni energijos ir naujų vilčių...O dabar...

Miega jau nemažai jų šiuose kapuose, tarpe daugelio kitų tėvynainių pasklidusių. Čia ramybėje iilsis ir pats šios parapijos ir šventovės steigėjas kun. P. Ažubalis, po berželiais prisiglaudęs. Ten - Toronto lietuvių veikėjas KLB pirmininkas Robertas J. Šimėnas, taip anksti ir staiga mus palikęs. Antai - dailininko Telesforo Valiaus keturi ornamentiniai kryžiai, draugai sujungti. Sunku ir besiminėti visus kitus svarbesnius asmenis, čia besilinsčius...

Iškilmingosios Mišios Lietuvos Kankinių Šventovėje

Penkta valanda sparčiai atėjo. Laikas skubėti į šventovę. Bet kur tau! Šventovė jau pilnutėlė žmonių, vietinių ir svečių. Štai kairėje - šauniai uniformuoti choristai-ės, su mielu solistu ir dirigentu Vaclovu

DEŠINĖJE:

Solenizantai iškilmių metu Torontė:

KUN. J. STAŠKUS,

PRELATUS DR. P. GAIDA

ir KUN. A. BABONAS

Nuotrauka D. N. Baltelukonio

Verikailių. Prie vargonų lakusis muzikas Jonas Govydas. Prasideda labai išpūdingas religinis koncertas. Atlieka Toronto džiaugsmas ir pažiba: solistai Rimas Strimaitis, Slava Žiemelytė ir buvusi bostonietė, dabar torontietė M. Bizinkaus - kaitė bei fleitistas Tomas Regina. Pirmiausiai giedoja R. Strimaitis, sekamas S. Žiemelytės ir M. Bizinkauskaitės duetų bei T. Reginos fleitos.

Pagaliau iš šventovės gilumos pasirodo iškilminga procesija - visi 3 sukaktuvininkai specialiuose raudonos spalvos liturginiuose rūbuose, lydimi apie 15-kos kitų dvasiškių bei būrelio gražiai aprėdytų altoriaus berniukų. Visakam labai energingai ir kruopščiai vadovavo kun. K. Knevičius.

Sugriaudžia V. Verikailio vedamas mišrusis choras. Iškilmingosios mišios prasidėjo. Solistai, jų tarpe ir pats sultingasis bas-baritonas Vaclovas Verikaitis ir jo vedamas choras, pasimainydami ir drauge, vis gieda ir gieda.

Šias iškilmingas mišias ypač praturtino tik ką iš New York'o atskridęs mūsų naujasis skrajojantis vyskupas Paulius Baltakis. Jis pirmiausiai pasakė suaktuvėms pritaikintą žodį - pasveikinimą, po to paskelbė svarbiausią jubilatui dr.kun.P. Gaidai nepaprastą naujieną - popiežiaus Jono Pauliaus II-jo jam suteiktą pakėlimą prelatu. Patį aktą, pasirašytą kardinolo Caserio li, vyskupas P. Baltakis paskaitė lotyniškai ir įteikė dr.kun. P. Gaidai jau prelatiškus rūbus, kuriais naujasis prelatas pasirodė sekančiose iškilmėse - bankete. Vysk.P. Baltakis įteikė taipgi Šv.Tėvo medalius L.K.Parapijos veikėjams - J. Andruliui ir V. Teseckui.

Banketo Iškilmės

Tuo pat po iškilmingųjų mišių visa minia nuliūliavai čia pat esančią pokylių-koncertų salę. Iš anksto rezervuoti stalai tapo netrukus apsesti torontiškių ir svečių iš Montrealio bei kitur.

Ceremonijų vadovas Juozas Karasiejus pranešė, jog garbės stalo, esančio koncertinėje scenoje, svečiai jau atvyksta. Jų prisėdo bent 40 žmonių. Sekė jų pristatymas. Po to - iškilmingos kalbos ir sveikinimai. Jie buvo įdomūs savo įvairumu. Man atmintin ištrigo ypač slovakių atstovo dr. J. Kirschbauerio ir Toronto lietuvių liuteronų išganytojo Parapijos kunigo P. Dilio sveikinimai. Pirmasis pasirodė esąs geras lietuvių tautos istorijos žinovas ir bičiulis. Gi kun. P.Dilys savo ypatingame sveikinime visiems 3 solenizantams išskėlė faktą, jog visa tai sutapo su šiais visai mūsų tautai ypatingaisiais metais. "Šventoji Dvasia nužengė ant mūsų tautos ir ant mūsų dylių", - pasakė užbaigdamas savo sveikinimą kun. Povilas Dilys.

Be šių buvo dar visa eilė kitų sveikinimų. Žodžiu

sveikino suaktuvininkus: KLB pirmininkas dr. A. Pacevičius, kun. A.Simėnas, A.Štališkis, OFM, KLB Moterų D-jos vardu - dr. O.Gustaitienė, KLB Kultūros D-jos "Žiburiai" p-kas dr. S.Čepas, K.L.Žurnalistų Sąjungos vardu J. Varnavičius ir L.K.Parapijos ir Anapilio korporacijos p-kas J.A. n. r u l i s. Taipgi sveikino šaulių, skautų bei skaučių atstovai.

Perskaityti buvo sveikinimai, gauti nuo Šv.Tėvo iš Vatikano, vyks.V.Brizgio iš Chicagos, vysk. A.Deksno iš Europos ir visos eilės kunigų, profesorių, rašytojų, kultūros veikėjų. Sveikino ir mūsų savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva", nes dr.kun.P.Gaida, daugiau kaip ketvirtį šimtmečio dirbęs "Tėviškės Žiburių" redagavimo darbe, buvo ir ta proga sveikinamas. Jam buvo įteikta KLB Kultūrinės Komisijos nutarimu kultūrininko-visuomenininko premija - \$1.000. Jos mecenatu buvo Prisikėlimo Bankelis. Premijos aktą perskaitė sekr.A. S. Ungailienė, premiją įteikė Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo pirm. dr. S. Čepas.

Gauta daug sveikinimų raštu, jų tarpe Lietuvos Diplomatinijos šefo dr. St.Bačkio, PLB V-bos p-ko V.Kamanto, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos p-ko A.Mišūno ir kt.

Ta pačia proga suaktuvininkams buvo įteikta daug dovanų nuo juos sveikinusių organizacijų ir pavienių asmenų.

Išpūdingas buvo Lietuvos Krikščionybės suakties medalių įteikimas apie 17-kai L.K.Parapijai ir lietuvių bei nusipelnusių torontiškių, jų tarpe jau mirusiems Antanui Rinkūnui ir P. Ščepavičiui.

Atsakomosiose kalbose Lietuvos Kankinių parapijos klebonas kun. J.Štališkis uždėko visiems ji sveikinusiams, šio pokylio iškilmių dalyviams, ypač svečiams ir giminėms iš Montrealio. Jis kalbėjo su patosu ir entuziazmu, prisimindamas savo ankstyvesnės kunigystės dienas kitose parapijose.

Paskiausiai kalbėjo vyriausias solenizantas - prelatas dr. P.Gaida. Jis savo atsakomąją kalbą suredagavo kruopščiai besiklausydamas visų kalbų bei sveikinimų. Jis rado tinkamą žodį kiekvienam sveikinusiam, įpindamas ir gerą dozą humoro, ypač svečio pamokslininko kun. dr. V.Skilandžiūno adresu.

Būdamas vieno iš geriausių ir iškilniausių laikraščių išeivijoje - "Tėviškės Žiburių" redaktorium, kun.dr.Pranas Gaida neužmiršo ir visų šio laikraščio bendradarbių, žurnalistų ir rėmėjų.

Užbaigdamas savo svarią kalbą bei padėką, naujasis prelatas pabrėžė, kad jo kunigystė - tai apaštališkas lietuviškojo spaudoje...

Iškilmės buvo užbaigtos Lietuvos Himnu, galingai išsiveržusiu iš visų 800 dalyvių krūtinų.

Velnio Tuzinas Vyksta į Romą

/ P a b a i g a /

Netoli to bokšto randasi iš tos pat medžiagos (marmuro) ir tos pat spalvos (šviesiai pilkos) katedra ir krikštykla. Mums buvo duota tik 45 minutės tų objektų apžiūrai. Tad mes galėjom tik iš tolo pamatyti. Mano svajonė - užlipti laiptais į bokšto viršūnę - nuėjo niekais. Kaip vadovė pasakojo, tie žymūs objektai buvo architekto Pizano projektas. Miestas gavo vardą iš jo pavardės, ją sutrumpinus. Bokštas visų vyvra pamazū į tą pusę, kur statytojai nepastebėjo žemės sudėties. Toje pusėje per minkštas gruntas ir kada nors parvirs tas istorinis bokštas, jei nebus imtasi priemonių jį išgelbėti.

Piza yra prie tos pačios Arno upės, kaip ir Florencija. Mieste gyvena apie 90.000 žmonių. Čia vyrauja šilko, medvilnės, porcelano, marmuro ir skrybėlių pramonė. Užmiestį dar yra ir garsus kurortas. Iš tolo Pizos miestas atrodo gana gražus.

Birželio 26 diena buvo skirta aplankyti pranciškonų vienuolijos "gimimo" vietą - Asyžių - ir vėliau, važiuoti į Romą. Pakeliui, besigrožint apylinkėmis, mano vienas kaimynas man ir sako: "Štai, šitoj vietovėj Hanibalas yra sutriuškinęs romėnų kariuomenę". Tada ir man atėjo galvon prisiminimai apie tas kautynes. Hanibalas, kartaginiečių vadas, persikėlęs su savo kariuomene per Viduržemio jūrą ir perėjęs Alpių kalnynus, vesdamas kartu būrį dramblių, sutikęs romėnus - juos sutriuškino. Šiose kautynėse labai svarbią rolę suvaidino tie drambliai. Mat, drambliai, lengvai sužeisti priešo strėlėmis, kaip pasiutę puolė romėnus ir traisė juos, lyg vabaliukus. Drambliai tada suvaidino tankų rolę.

Pirmiausia sustojom prie šv. Pranciškaus katedros. Ją apžiūrėję ir pasimeldę, valgėm pietus vienuolyno patalpose. Po pietų eįjom ieškoti šv. Pranciškaus ir šv. Klaros karstų ir kitų koplyčių, kurių Asyžių "sėte prisėta". Atrodo, kad italai labai gerbė ir gerbia šv. Pranciškų, nes jo garbei yra pastatyta daug šventovių. Šv. Klara yra gerbiama už išteigimą moterų vienuolyno (pranciškonų). Aplankyti tas šventoves, reikia keliauti gana ilgą kelią į kalną ir palaipioti laiptais. Tą karštą dieną ir 4 psl.

/ JUSTINO KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI /

silpnesnės sveikatos keliautojai nepajėgė visų miestų aplankyti ir pasuko autobusų sustojimo aikštės kryptimi. Man suteikė jėgų visas vietas aplankyti tik žinojimas, kad laiptais lipimas prailgina gyvenimą.

Iš Asyžiaus į Romą važiuojam su daina. Apsistojam viešbuty ne labai toli Vatikano (apie 3 km.). Čia yra nuolatinė pranciškonų vadovaujamų ekskursijų apsisistojimo vieta. Viešbutis geras - turi net plaukymo baseiną lauke.

Birželio 27 diena skirta lietuvių pasimatymui (audience) su Popiežium. Į pasimatymą mus nuvežė labai anksti (apie dvi ar tris valandas prieš nustatytą laiką). Vadovai sakė, kad jei pirmieji atsisostim prie įėjimo vartų, pirmieji įeisim į priėmimo salę, tai arčiausiai Popiežiaus gausim vietas. Kurį laiką negailestingai kepinamas saulės ir aš stovėjau pirmose gretose. Tačiau vėliau nusprendžiau pasitraukti į pavėsį. Juk aš jau vieną kartą (1984 m.) esu Popiežių ne tik matęs, bet ir jo ranką palietęs. Įėjimas į salę gana ilgi truko, nes buvom nuodugniai tikrinami (ieškoma buvo ginklų).

Į salę įėjau su paskutiniais. Salė, talpinanti 8000 žmonių, buvo pusiau užimta. Taigi, lietuvių ne mažai susirinko į iškilmes. Aš, būdamas užpakalinėse eilėse, negalėjau suprasti, kas buvo kalbama. Tačiau visa, kas čia dėjosi, jau smulkiai aprašyta visuose lietuviškuose laikraščiuose. Man netenka vargti.

Kada grįžom į viešbutį ir pavalgėm jau pavėlintus pietus, nebuvo noro kur nors vykti. Nusprendžiau baseine praleisti bent porą valandų.

Birželio 28 d. 9 val. 30 min. turėjo prasidėti iškilmingos pamaldos, kurias celebravo pats Popiežius. Į baziliką įeinant buvom taip pat "iškrėsti". Lietuviams bazilikoje buvo paskirtos vietos arčiausia altoriaus. Prieš pamaldas čia niekas nedraudžia su kaimynais, pilnu balsu, dalintis išpūdžiais. Įeinantį Popiežių sutinka minia garsiais plojimais ir sveikinimo šūkais. Pamaldos užtruko apie 2 valandas, kurios jau gana smulkiai aprašytos kituose laikraščiuose. Drįstu tik pridurti savo susižavėjimą operos choro giedojimu. Pauliaus Mališkos balsas man gražiai skambėjo, kada jis visą evangeliją išgiedojo. Paulius jau turėjo

diakono šventimus anksčiau.

Šios dienos vakare, pagal planą, turėjo būti banketas "Angelų pilies" rūmuose. Kažkodėl vieta buvo pakeista ir vietoj rūmų, mums buvo paskirta parkas ar sodas. Vieta graži, tik vakare tas grožis paskendo tamsoje. Čia jau vyko ne banketas, bet gegužinė. Valgių ir gėrimų tai jau galybė. Kadangi dr. Adomavičius neturi ten jokios įtakos, tai buvo iškeptos kiaulės ir kitoki gyvuliai. Valgyk, kiek nori. O alaus stovėjo didžiulės statinės ir galėjai "maudyti aluje". Vyno mėgėjai irgi nebuvo skriaudžiami. Taigi, "gužinėjom" iki 23 valandos.

Birželio 29 dieną mūsų vadovė nuvežė mums parodyti keletą garsių Romos vietų. Šios vietos man jau žinomos iš 1984 metų ekskursijos ir buvo aprašytos šiame laikraštyje. Taigi, mes aplankėm buvusį romėnų amfiteatrą (coliseum), Navona aikštę, kurioje yra 2 didingi fontanai, Venecijos aikštė, Trevi fontaną ir kitas mažiau garsias vietas. Tik šiemet išgirdom iš vadovės naujų versijų, surištų su Trevi fontanu. Anksčiau buvo sakoma, kad aplankius fontaną, reikia mesti metalinį pinigą per kairį petį su mintimi, kad čia dar lankysiuos kitą kartą. Dabar gi sako, reikia mesti net 4 pinigėlius. Pirmas bus su mintimi vėl čia sugrįžti, antras - už sėkmingą meilę, trečias - už sėkmingas vestuves ir ketvirtas - už sėkmingas skyrybas.

Po pietų ne visi panoro vykti į katakombas ir aplankyti lietuvių kolegijos viešbutį - norėjo dar vykti į Romos miestą. Aš važiauvau į katakombas ir vėliau lankiau kolegijos viešbutį. Katakombose jau esu buvęs, o kolegijos viešbuty net esu turėjęs prieglaudą. Todėl ši kelionė nepaliko išpūdžių.

Vakare 19 val. išvykom kažkur į provincijos gerą restoraną "aplaistyti" kun. Augustino Simanavičiaus 25 metų kunigystės. Po oficialiosios dalies: pasveikinimo ir t.t., į stalus nešė patiekalus. O jų buvo tokia gausybė, kad vienas net buvo panašus į gubės pieną. Apetitą mums kėlė vyno buteliai. Laikė vaisių, prasivėrus scenai, išklausėm koncertų. Scenoje 4 solistai ir mažas orkestrėlis traukė "iš peties" visokias dainas, daugiausia estradinės. Ten girdėjome pav., "O sole mio" ir t.t. Grįžom į viešbutį patenkinti paskutiniam poilsui Romoje.

Birželio 30 dienos ryte išvažiavom į Leonardo da Vinci aerodromą.

/ nukelta į 5 psl...../

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

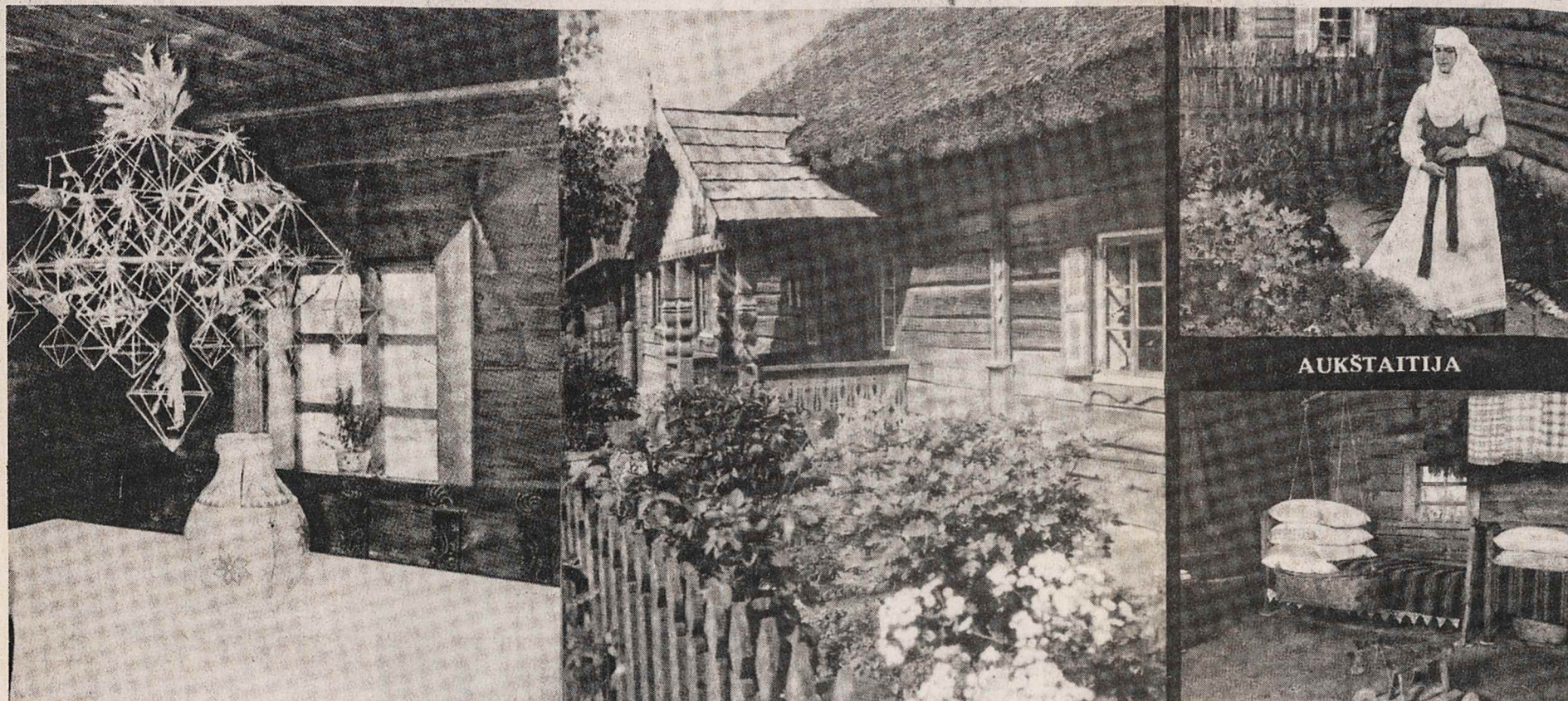
IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠVISOJE)

Vestuvinis "sodas" aukštaičio pirkios seklyčioje.

Toliau, aukštaičio gyvenamasis namas, tautiniai rūbai ir pirkios vidus.

(Lietuvos liaudies buities muziejus).

ŠALTA - BET KAIP ŠILDYTIS?

Šiluminės energijos tiekimo direktorius Kazys Grišnis, spaudos atstovui pareiškė, kad šiemet ruduo yra šaltas ir todėl rekomenduoja anksčiau negu numatyta teoretiškai, pradėti šildyti mokyklas ir ligonines.

Likus savaitei iki šildymo pradžios dėl vadovų aplaidumo (kaip rašoma), respublikoje žiemai dar nebuvo pasiruošusios 23 vidurinės mokyklos, 26 lopšeliai- darželiai ir 41 sveikatos apsaugos įstaiga.

● Nemažėjančiu girtuokliavimu dar vis pasižymi Alytaus gyventojai. Į blaivyklą atvežama daugiausiai darbininkų ir tarnautojų iš mėsos, medvilnės, namų statybos kombinatų, šaldytuvų, mašinų gamyklų, o taip pat ir iš Nemunaičio,

"Nemuno" kolūkių ir Daugų žuvininkystės ūkio.

Kaip žinome, atvykę "broliai specialistai" ir dauguma jų apsigyvenę Alytaus apylinkėje blaivinimo žodžio savo žodyne nevartoją. Tik kodėl lietuviai tuo seka ir dar vis neišmoko saiko "linksmybėms" - sunku paaiškinti.

● Skelbiama, kad namams statyti bus suteikiami sklypai visuose respublikos miestuose, išskyrus Neringos ir Palangos miestus. Išgyvenusiems Palangoje ne mažiau kaip penkerius metus, privačių namų statybai sklypai bus skiriami už miesto ribų, kaime.

Privačių namų statybai projektus rengia miestų ir rajonų architektų tarnybos, projektavimo kooperatyvai, taip pat architektai ir statybos inžinieriai bei technikai. Valstybinei lei-

dyklai pavesta išleisti vie-nabučių gyvenamųjų namų ir ūkinių pasatų tipinių projektų net ir spalvotą katalogą.

Butų problema tęsiasi dešimtmečiais. Kaip rašoma, norima išplėsti privačią gyvenamųjų namų sta-

tybą, kad kiekviena šeima būtų aprūpinta butais ar namais iki 2,000 m. ir todėl valdžia imasi skubių priemonių. Jos būtų seniai išspręstos, jeigu maskviniai biudžetai nenurodinėtų kiek reikia skirti "broliaiškai" duoklei.

PASODINO 100 MILIJONŲ MEDELIŲ

Spruce Falls elektros jėgainė ir popieriaus apdirbimo Bendrovė, kartu su Ontario provincine vyriausybe atžymėjo 100-tojo milijono medelio pasodinimą vietovėje į pietus nuo Kapuskasing.

"Su šiuo medeliu ir milijonais pasodintais prieš jį, mes įrodėme, kad mūsų pastangos atželdinti šiuos miškus buvo vertos kiekvieno įdėtos energijos gramo",- pareiškė Ontario Natūralių Žemės Turtų ministras Vincent Kerrio.

Mažytė, vadinama juodoji pušis, pasodinta Ministerio, tapo dalimi Gordon Cosens miško - didžiulio ploto į pietus nuo Kapuskasing. Šis miškas yra pagrindinis medžio šaltinis Spruce Falls letpjūvei, kuri daugiausiai darbų suteikia 12.000 apylinkės gyventojų.

Pagal miškų tvarkymo nuostatus, bendrovės kaip Spruce Falls turi už teisę kirsti ir apdirbti medžius, išpareigoja praveisti kelius į atitinkamas vietas ir planuoti bei vykdyti miško atželdinimo, bei kitus jo tvarkymo darbus. Apie tai rašo "Canadian Scene", Issue 1243, 1987.

Ta proga pravartu prisiminti, kad Kanadoje toks miškų atželdinimas vyksta 50 metų. Nepriklausomoje Lietuvoje jau 1923 m. buvo oficialiai rūpinasi miškų išlaikymu ir tais metais įvesta Medelių Sodinio Sventė. Ji turėjo ir tebeturi didelę auklėjamąją reikšmę. Jauni mo tarpe Lietuvoje labai retai buvo užtinkama medžių lauzymo ar kitaip gadinimo reiškiniai. Medelio Sodinio švenčių dėka 1937 m. nepriklausomoje Lietuvoje buvo apsodinta 63 km. plentų, 394 vieškeliai, užsodinta 60,2 ha ploto miškų, 6760 vienasėdžių apsodinti medžiais, 19 kapinių ir 25 miestai bei miesteliai. Tais metais prie medelių sodinimo darbų dalyvavo daugiau kaip 7.000 moksleivių, skaityta 369 paskaitos medelių sodinimo ir globojimo temomis. Buvo paruošti specialūs plakatai. Miškų departamentas skelbdavo tokių plakatų konkursus. Įdomu prisiminti, kad tokį konkursą 1938 m. ir 200 litų premija buvo laimėjęs Alytaus Gimnazijos mokinys, vėliau tapęs žymiu dailininku - Vytautas Kasiulis.

Dienraštis "Lietuvos Aidas" buvo išsiuntinęs brošiūrą "Kaip sodinti ir globoti medžius". Įvesta graži tradicija miestuose ir miesteliuose: vyriausybės nariai pasodindavo po medį, dalyvaujant organizacijų atstovams ir visuomenei - dažniausiai ažuolą - duodant jam simbolišką vardą. 1923 m. buvo pasodintas Laisvės medis, 1924 m. - Vilniaus medis, 1925 m. - Aušros medis, 1926 m. - Klaipėdos medis, 1927 m. - Prez. A. Smetonos medis, 1928 m. - Nepriklausomybės medis, 1929 m. - Spaudos medis, 1930 m. - D.L.K. Vytauto medis ir t.t.

Ir dabar lietuviai tėvynėje šią tradiciją palaiko ne tik iš gamtos meilės ir romantikos, bet ir jau iš būtinumo palaikyti sveikesnę aplinkos ekologiją ir išlaikyti naudingą žemės turtą, nes pusė Lietuvos miškų, per II-ąją Pas. Karą ir okupaciją dėka sunaikinta. Ir dabar reikia dėti visas pastangas, kad laimėtų prieš "didįjį brolių" argumentus, kad miškai nebūtų beatodairiai kertami ir išvežami iš krašto nepasotinajamam "globėjui", kuris juk ir pats turi miškų neapbrėptus plotus. Ir jiems jau vien išstremtųjų lietuvių rankomis ir prakaitu yra tiek ir tiek prikurta...

E. K.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

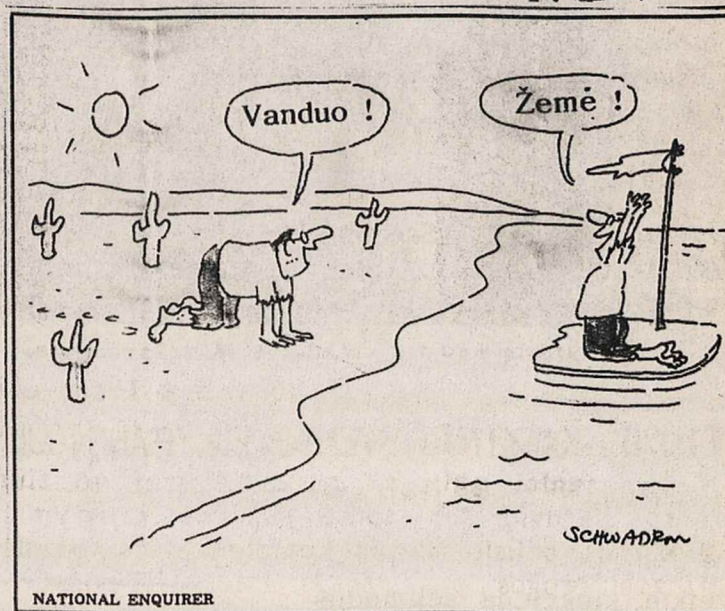
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREVI VEIDRODŽIAI

- Kokie paukščiai yra žmogui naudingiausi?
Čia priėjo Kindziulis ir tarė:
- Kepti!

*

Alaus bare vyrukas postringauja:
- Jei kepenys būtų geležinės, o inkstai akmeniniai, - tai alaus galėtum pagerti....
Čia priėjo Kindziulis ir tarė:
- Lašas po lašo ir akmenį pratašo.

*

-Ar tu pažįsti žmogų, kuris tave asilu išvadino?
- Pirmą kartą matau.
Čia Kindziulis paklausė:
- Tai iš kur jis tave pažįsta?

KEISTI, BET TIKRI FAKTAI

Žmogus negali nusičiaudėti neužsimerkęs. Istambule yra 444 mečetės. Napoleonas bijojo pelių. Chameleono liežuvis yra ilgesnis, negu jo kūnas. Sahara yra vienodo dydžio kaip Europa. Kengūra per valandą gali nušokinėti 41 km. Du trečdaliai žmogaus svorio sudaro vanduo. Žmogus pradeda plikti, kai sušukavus jo plaukus, ant šukų lieka 17 plaukų. Žmogus mirkteli 25 kartus per minutę. O. Henry (Porter) geriausias novelės parašė būdamas kalėjime. Ipykęs Ivanas Žiaurusis užmušė savo sūnų. Mėlynoji musė pradeda skristi uodega pirmyn. Tik pakilus į orą ji apsiverčia ir nusileidžia galva pirmyn. Tiksliai 17-to šimtmečio gale bitininkai įrodė, jog bitės turi karalienę. Jeigu žmogus nori numesti 1 kg. svorio, jis turi eiti 75 kilometrų. Pelikanui į dieną reikia praryti tiek žuvų, kiek jis sveria. Kregždės skridimo greitis kartais siekia 300 km. į val. Mahometonui leidžiama turėti 16 žmonų. Raganosio nosis yra ne ragas, bet kremzlė. Niekas nežino, kur yra palaidotas Kolumbas ir Volteras. Pavydžiausias padaras yra voro patelė. Po apsisėdinimo, ji savo patiną suėda gyvą, kad jis nesimeilintų prie kitų. Uodai nekanda, kanda tik uodų patelės. Vienas milimetras sudaro 0.039 inčo. Pagaminti toną popieriaus, reikia sunaudoti toną anglių. Zebrų dryžiai yra skirtingi, lygiai kaip žmonių pirštų nuospaudos. Susiraukiant reikia pavartoti 43 muskulus, nusišypsant - tik 17. Bulimija yra tokia liga, kai per vieną parą ligonis praleidžia 15 valandų valgdamas.

Parinko M. Čapkauskas

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO

VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŪS "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pasinaudoti žemiau

esančią atkarpą ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.
Adresas
Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

• "KRYŽIŲ IR RŪPINTO-JĖLIŲ LIETUVA" Kantata, parašyta poeto Henriko NAGIO ir muz. Aleksandro STANKEVIČIAUS, bus atlikta š.m. lapkričio mėn. 14 d., 7 val.v. Ryerson salėje. Bilietai jau platinami Prisi-kėlimo Parapijos salėje po mišių. Kitu laiku bilietus galima užsakyti pas B. G e n č i ū tel: 532-8531.

• Prof. VYTAUTAS SKUODIS kalbės lapkričio 15 d., sekmadienį, 5 val.p.p. Ana-pilio salėje Lietuvos Krikščionybės atnaujinimo jubi-lejaus iškilmų baigminia-me pokilyje.

• PRISIKĖLIMO PARAPI-JOS KAVINĖ, PARAPIJOS BIBLIOTEKA ir KIOSKAS veikia kiekvieną sekmadienį iki maždaug 1 val.p.p.

• LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS 15 m.sukaktis buvo pami-nėta š.m. s p a l i o 25 d. specialiomis mišiomis Prisi-kėlimo Parapijoje ir Toronto LIETUVIŲ NA-MUOSE Gintės Damašytės iš New York'o paskaita. Koncertinę programą atliko Toronto lietuvių vyrų cho-ras ARAS.

1987 m. lapkričio mėn. 7 d. šeštadienį ruošiamas

Toronto Lietuvių Namų 35 metų sukaktuvinis

KONCERTAS - BALIUS

Programą atliks: Los Angeles Vyrų Kvartetas,

Salė atidaroma 6 val.v.

Akomp. - muz. Raimonda Apeikytė;

Koncertas - 6:30 val.v.

Šokiams gros "Les & Music Masters".

Vakariene ruošia B.S. Stanulienė ir V. Birštonas. Veiks baras.

Bilietas, įskaitant vakarienę su vynu - \$ 15.- asmeniui.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI!

RENGĖJAI: "LN"

A.A. VACLOVO SKREBUTĖNO ATMINIMUI AUKOJO "NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI".

\$ 100,- L.O.Seleniai; po \$ 50,- V.Dauginis, P.Šturmas; \$40,- V.Stanaitis; po \$25,- P.A.Skilandžiūnai, T.Stanulis; po \$20,- A.A.Juciai, J.Dambaras; \$ 15,- S.Cipliauskas; \$ 10,- S.M.Jokubaičiai; po \$5,- T.Renkauskienė, S.Varanka, A.Venckus, V.Sendžikas.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

• Dar yra keletas bilietų į LIETUVIŲ NAMŲ 35-mečio BALIŲ. Kreiptis į LN raštinę tel: 532-3311. Visos vietos rezervuotos.

Dešinėje -

Dalis 1987 m. "NL" Rė-mėjų Būrelio Toronte narių:

Pr. Jankauskas, B. Jankauskienė, B.Pet -raitienė, L.Girinis - Norvaiša, J. Dambaras, G.Adomaitienė, V.Pet -raitis, A.Brazys.

Nuotr: St.Varankos

"NL"

Lietuvių Namų Žinios

• Montrealyje, VLIK'o Seimo metu susirgęs ir paguldytas ligoninėn, mirė a.a inž. LEOPOLDAS BALSYS, Lietuvių Tautodailės Insti-tuto vienas steigėjų,Valdy-bos p-kas ir LN Kultūros Komisijos vicep-kas. Jo žmonai Lydijai, giminėm bei artimiesiems išreiškia-me nuoširdžią užuojautą.

• Mirė a.a.Adelė DAUGE-LIENĖ, buv. Lietuvių Namų p-ko W.Daugelio motina.

LN reiškia gilią užuojau-tą Walteriui ir jo šeimai, giminėm ir artimiesiems. Velionės šeima pagei-dauja vietoje gėlių aukoti Lietuvių Slaugos Namams.

LN tarnautojai

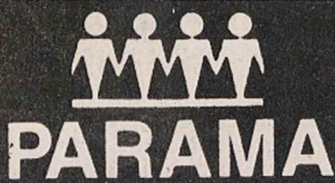
A.† A.

ALEKSANDRUI GASPARUI

staiga mirus,

Jo motinai JADVYGAI, broliui RIMUI, giminėms bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą -

"LN" ir BENDRADARBIAI

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7¼% už 90 dienų term. ind.
7¼% už 6 mėn. term. indėl.
7½% už 1 m. term indėl.
7¾% už 2 m. term indėlius
8% už 3 m. term. indėlius
9% GIC 1 m. gar. inv. paž.
9¼% GIC 2 m. gar. inv. paž.
8% už pensijų planą (v.r.)
8¾% už 1 m. term pensijų planą
8% už pensijų fondą RRIF (v.r.)
6% už taupymo s-tas
5¼-7% kasd. pal. s-tą
4¼-5¾% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10½%
už nakilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10½%
2 metų 11%
3 metų 11¼%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 62 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkai-noto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautpų dydyje, bet ne-daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pin-ginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos pasko-los: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

TAUPOK IR SKOLINKIS PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 7¼%
180-364 d. term. ind. 7¼%
1 metų term. indėlius 7½%
2 metų term. indėlius 7¾%
3 metų term. indėlius 8%
1 metų GIC-met. palūk. 9%
2 metų GIC-met. palūk. 9¼%
3 metų GIC-met. palūk. 9¾%
1 metų GIC-mėn. palūk. 8%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 7½%
RRSP-1 metų term. ind. 8½%
Specialią taup. s-tą 7%
Taupomąją sąskaitą 6%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7%
Kasd. pal.čekių sąsk. iki .. 5¼%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 11%
Sutarties paskolas nuo 11%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10¼%
2 metų 10¾%
3 metų 11%
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 9¾%
Draudžiamie asmenines ir su-tarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybė iki \$2,000 už santau-pas laikomas sėru, če-kių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkai-noto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokes-čio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 35 MILIJONŲ DOLERIŲ

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PSICHOLOGO PASKAITA TORONTE

Rudenio laiku sekmadienio popietės dažnai skirtos įvai-raus pobūdžio kultūriniais susibūrimams. Toronte, Kanado-je, spalio mėn. 4 d. buvo plačiai išgarsinta psichologo iš JAV, dr. Algio NORVILO paskaita ir diskusijos aktualia tema - "Lietuvių kalbos vartojimo skatinimas vaikuose".

Rengėjai - jaunųjų šeimų sekcija, kuri pasinaudojo vienuolių vedamo Darželio patalpomis. Spalio šalta diena, nepatogi valanda, o be to, trukdė ir tame pat bloke esan-čioje Prisi-kėlimo Parapijos salėje vykstantis didelis paren-gimas; todėl nenuostabu, kad paskaita nepatraukė torontie-čių dėmesio - nei senųjų, nei jaunųjų. Rengėjams - tik nuostolis, nes iš sudėtų aukų, gal būt užteks tik skelbi-mus lakraštyje apmokėti. Labai gaila, kad torontiečiai nepasinaudojo proga išklausti įdomios paskaitos, išgity šiuo laiku labai reikalingų žinių tėvų kalbos mokymui, žiūrint iš jaunosios kartos perspektyvos.

Paskaitininką pristatė Gabija JUOZAPAVIČIŪTĖ-PETRAUSKIENĖ. Dr. Algis NORVILA pradėjo gvil-dinti savo temą, nubrėžęs schemą lentoje, kuri išryškino keletą galimų kelių, įvesti lietuvių kalbą į vaiko gyvenimą, esant išeivijoje, ir kurie būdai yra efektingesni. Kalbėtojas nepa-neigė, kad gyvenant angliškai kalbančioje visuomenėje, reikia daug pastangų vaiką (ypač paauglinį), įtikinti, kad šalia vietinės jis (ji), pamėgintų ir lietuviškai išmokti. Už tai šį mokymą reikia pradėti ankstyvame amžiuje. Prele-gentas turi praktikos šioje srityje, nes pats savo šeimoje augina keturis, gerai lietuviškai kalbančius, vaikus (5-14 m.) Čikagoje.

Jis nurodė pavyzdį šeimos, kur tėvai nesupranta, kaip mažam vaikui perduoti kalbą. Jauna motina skundėsi, kad jos vaikas griebiasi tik angliškos kalbos, nors abu tėvai kalbasi tik lietuviškai. Paaiškėjo, kad jiedu vaiko nemoko, laukia kol jis pats perims tėvų kalbą. To nebus, jei vai-kas augs kita kalba kalbančiųjų aplinkoj, ypatingai, kai pradeda lankyti vietinę mokyklą, jis pilnai išsilyvena į anglišką kalbą.

Dr. Algis nurodė keletą galimų metodų. Kai kurie jų nėra efektingi, arba neįmanoma įgyvendinti.

Atpasakosiu tik keletą jų. Dviejų kalbų maišymas. Vaikui, vos pradėdams kalbėti, vienas sakinyš sakomas angliškai, kitas - lietuviškai. Iš to mišinio vaikas nieko neismoks. Antras būdas: iki 4-rių metų (ar pan.), tėvai moko vaiką tik lietuviškai, o kai laikas siųsti į mokyklą, pradeda kalbėti tik angliškai su juo. Netikęs metodas; vaikas atsiduria prieš problemą, kartais net gana trauma-tišką. Tinkamas mokymas, kai vienas iš tėvų kalba su vaiku tik angliškai (kai jau mokyklą lanko), o antras - tik lietuviškai. Šis metodas pripažintas geriausiu. Bet tada patartina tėvams nepasikeisti rolėmis: jie turi visą laiką taip kalbėti, žinoma, tik su mažamečiais. Su paaug-liais jau galime kitaip elgtis (atrasti savus metodus). Tas metodas lengvai įgyvendinamas ir mišrioje šeimo-se. Sunkumų vistiek susidaro, kai vaikas mokykloje visą dieną girdi tik angliškai, palengva atitrūksta nuo šeimos. Tada reikia daugiau pastangų išlaikyti išmoktą tėvų kalbą.

Mažosios Lietuvos Fondas

217 Bedbrook Ave., Montreal West, Que. Canada H4X 1S2

Per trečią šių metų ketvirtį gautos šios aukos: \$1.000 - Ansas Lymantas; \$900,- M.Šiliauskienė (viso \$1.000); \$500,- Kanados Lietuvių Fondas (viso \$1.000); po \$100,- Kredito Unija LITAS (viso \$200), Toron-to Lietuvių Namai, Antanas Tamošaitis, Augustinas Kuolas (viso \$200), E. ir A.Kuraitis, K.Daunys; \$99,- St.Fre-das; \$90,- Aug.Mylė (viso \$100); \$75,- P.Enskaitis (viso \$100); \$ 63,88,- Jonas Kalvis iš Anglijos; \$50,- K.Toliu-šis; \$26,25 - Vl. Adomavičius iš Floridos; po \$25,- A.Jo-nelis, C.A.Januškevičius (viso \$50); \$20,- A.T.Gailius; \$10,- E.Žilius iš Anglijos (viso \$20).

Iš viso per šių metų vasaros mėnesius suaukوتا \$ 3.484,13. Nuoširdi padėka visiems aukotojams. Jūsų dosnumas įgalino mus pradėti dviejų pirmųjų dokumenti-nių leidinių spausdinimą. Mes pašvenčiame visą savo e-nergiją paruošti veikalus spausdinimui. MAŽOSIOS LIE-TUVOS FONDO SĄSKAITA "PARAMOJE" - Nr.8032. MLFONDO V a l d y b a

Lituanistikos pamokos čia ateina į pagalbą. Be to, namuo-se, šalia tėvų, turėti lietuviškai kalbančią mociutę ar tėvuką, labai pagelbsti, nes vaikas supranta, kad ir lietu-vių kalba plačiau vartojama, netik jo tėvų. Jei ir toliau abu tėvai pastoviai kalba su vaiku lietuviškai, vaikas sutai-pina kalbą su asmeniu; kai jis pamato tėvus, savaime jam mintin ateina tik lietuvių kalba. Tuo būdu išmokta kalba nepranyksta.

Prelegentas davė gyvą pavyzdį, prisimindamas jam pa-žįstamą visuomenės veikėją, kun. Pugevičių, kuris gimęs JAV-ėse. Jo lietuviška kalba ir tarmė - be priekaištų. Paklaustas, kaip to pasiekė, jis paaiškino, kad vaikystėje su tėvu turėjęs kalbėti tik lietuviškai. O kai jau baigė mokslus (aišku, anglų kalboje), tėvas jam sakęs, kad da-bar, būdamas kunigu, jau gali kalbėti su tėvu ir angliškai, jei taip patogiau. Sūnus atsakęs, kad jam lietuvių kalba ir tėvas - neatskiriami. Pažiūrėjęs į tėvą, jis užmirštas anglų kalbą.

Dr. Algis užjaucia jaunus tėvus (kurie jau gimę šiame žemyne), kad jiems sunku išlaikyti tėvų kalbą ir dar išmo-kyti jos savo vaikus. Bet tai yra įmanoma. Ir dar paskati-no, kad pažinus tėvų žemę, jų papročius ir jų kalbą, jaunimui duodama moralinio pasitenkinimo. Tuo pačiu at-randama savoji kilmė (roots), kas dabar populiariu ieškoti.

Kai jaunieji lietuviai tarp savęs susitinka, sako Algis, jiems nelengva kalbėti lietuviškai, neprimaisius angliškų žodžių Jie patys pastebi kalbos trūkumą, nes nevisada suranda pakankamai lietuviškų žodžių tinkamai išsireikšti. Ypač tai pastebi jaunieji intelektualai.

Dar vieną sėkmingą pagalbą kalbai patobulinti nurodė dr. Algis - tai Vasario 16-tosios Ginnazija. Taip pat apsilankymas Lietuvoje ir siūlomus propagandistų kursus, duoda naudos. Labai patartina apsigyventi (Lietuvoje) pas senesnius gimines, kurie kitaip nelkalba, kaip tik lietuviš-kai. Dėl tų pavergtų Lietuvoje propagandinių kursų, ne visi sutaria, bet dr. Algis žino atvejų, kur jaunuliai sugrįžo patrijotais - propaganda paveikė juos kita kryp-timi.

Be to, patirta, kad dvikalbiai moksleiviai niekad nėra blogesni už vienakalbius, - patvirtino paskaitininkas.

Po paskaitos tęsėsi diskusijos. Keletą įdomesnių klau-simų čia suminėsiu.

Kaip išmokyti vaikus lietuviškai šeštadienio mokykloje, jei į pirmą skyrių ateina gerai kalbantys, mažai kalbantys ir visiškai nekalbantys lietuviškai?

Atsakymas - neįmanoma. Reikia visai nemokančius mokyti atskiroje klasėje, nes jie turi būti mokomi visai kitu metodu. Kitaip - jie padarys žalos jau mokantiems kalbą.

Klausimas: "Ar taisyti gramatiškas klaidas (jau paaug-lių) ir priminti jiems, kad neteisingai ištaria?" Atsakymas - ne. Algio nuomone, dažni pataisymai duoda blogus re-zultatus, nes jaunuolis susigėdina ir gal visai nenorės kalbėti. Ypač to vengti viesumoje, o jei taisyti, - tai labai atsargiai ir apgalvotai.

Pabaigus diskusijas, dar ilgai dalinosi mintimis prie kavos ir saldžių pyragų, nors ir nedidelis būrys klausytojų. Malonu stebėti, kad visi jaunieji ten dalyvavę, gerai moka lietuviškai ir susirūpinę išmokyti tėvų kalbos savo prieaug-li. Ypač tuo pasižymi jaunosios inteligentės - moterys.

Dalyvavo tik apie pora dešėtkų klausytojų, įskaitant pustuzinį iš seriosios kartos. Pats paskaitininkas, taip pat iš jaunosios kartos, bet su puikia lietuviška tarsena ir net nė vienos gramatiškos klaidos nepadarė. Jei panašių pas-kaitytų dažniau turetume, daugiau lietuvių patrijotų prisiau-gintume.

Gunda A d o m a i t i e n ė

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

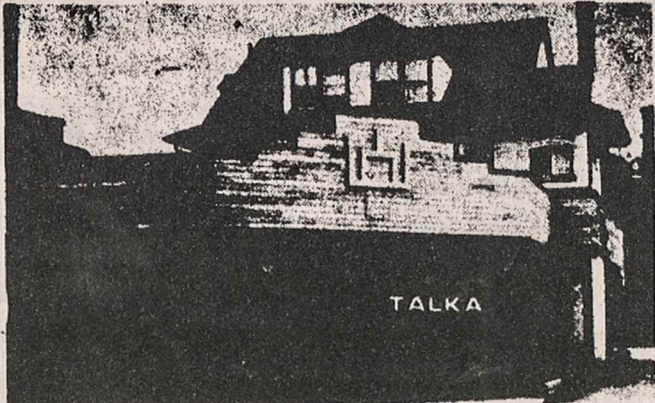
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPES SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKIAM KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE.
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų; 1610
Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

Indėlius (P.C.A.)	3%
santaukas	5.75%
kasdienines palūkanas	
už santaukas	5.25%
term. indėlius 1 m.	9.50%
term. indėlius 3 m.	10%
reg. pensijų fondo	6.50%
90 dienų indėlius	8.25%
(minimum \$5,000)	
Reg. pensijų 1 m.	9%

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask.	11%
asmenines paskolas	12.50%
Nemokamas pilnas čekių	
patarnavimas	
Nemokama narių gyvybės	
drauda pagal santaupų	
dydį iki \$ 2,000	
Nemokama asm. paskolų	
drauda iki \$ 25,000	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais - nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

florida

REIKŠMINGA BALF'o VEIKLA

GERAI PAVYKUSI BALF'o GEGUŽINĖ vyko rugpjūčio 23 d. Jaunimo Centro patalpose. Veikė meniškai išdėstytas laimikiais "Laimės Šulins", kavinė, pietų virtuvė, du barai su įvairiais gėrimais. Iš gegužinės gauta apie 3,000 dolerių pelno, kuris bus panaudotas šalpos reikalams. Taip pat malonu pažymėti, kad į gegužinę atsilankė 536 asmenys. Jų tarpe ir BALF'o Centro Valdybos p-ke Marija Rudienė ir LKDS p-kas inž. Antanas Rudis.

Pereitais metais į SUVALKŲ TRIKAMPĮ BALF'o Centras pasiuntė apie 30.000 svarų siuntinių, kuriuos suaukojo dosnūs lietuviai. BALF'o Centras turi ryšius su Suvalkų Trikampyje veikiančiomis organizacijomis, tai ir siuntos visada pasiekia pašalpos reikalingus asmenis.

SPALIO mėnuo yra tradicinis BALF'o piniginių rinkliavos mėnuo. BALF'o aukų rinkėjais sutiko būti direktorė D. Bobelienė, A. Grinienė, K. Kartanienė, O. Kindurienė, L. Kynienė, O. Petrikienė, E. Purtilienė, G. Šatrailienė, L. Žvynienė, ir Valdybos nariai - A. Grabauskas, V. Kleivienė, dr. A. Valienė, S. Vaškys ir M. Zigaitienė.

LIETUVIŲ KLUBAS VEIKIA PLANINGAI

Rugsėjo mėn. 6 d. Lietuvių Klube buvo paminėta Darbo Diena - Labor Day - kaip amerikiečiai ją vadina. Apie Darbo Dienos kilmę jos reikšmę šio krašto darbininkams ir bendrai apie darbininkų judėjimą Ameri-

koje atvykusiems į Klubą pietus, išsamiai papasakojo S. V a š k y s.

Rugsėjo mėn. 27 d. Klubas pagerbė nuolatinės sekmadienio darbininkes - ponias, kurios pietų metu išdalina valgi ir vėliau surenka indus nuo stalų. Klubo p-kas A. Karnius šioms ponios - Anelei Baliūnienei, Onai Kaselienai, Onai Kreivėnienei ir Kotrynai Razgienei nuodžiū padėkojo už jų pareigumą ir kiekvieną sekmadienį sąžiningai atliekamą darbą. Klubo virtuvės šeimininkė M. Kuchelema joms padėkodama, apdovanojo gražiomis gėlėmis. Padėkojo ir kiti grupel moterų - p.p. Acienei, Kraujalienei, Vaičiaitienei ir Rinkūnienei už jų talką, kai į Klubą atvyksta daugiau žmonių.

Popietinėje žodinėje meninėje programoje gražiai paskaitė savo ir kitų kūrėjų S. Vaškienė, K. Gimžauskas ir S. Vaškys.

Darbo Dienos proga, pavaduodami nuolatinės darbuotojas, pietus išdalino ir stalus nuvalė Klubo direktoriai - A. Aleksiejūnas, A. Grabauskas, J. Grėbliuskas ir K. Jasinskas.

LIETUVIŲ KLUBO CHORAS po vasaros atostogų pradėjo savo darbą spalio mėn. 9 d., penktadienį, 7 val. v. Repetacijos vyksta, kaip ir anksčiau, mažojoje Klubo salėje.

OFICIALUS Lietuvių Klubo sezono atidarymas prasideda spalio 24 d. su šilta vakariene, programa, šokiais.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Apylinkės Skyrius

chicago

ANSAS LYMANTAS

VILIUS PĖTERAITIS

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDO SUVAŽIAVIME CHICAGOJE

Š.m. rugsėjo mėn. 5 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje įvyko MLF fondo suvažiavimas.

Suvažiavimui pirmininkavo pakviesti prof. V. Račkauskas ir A. Lymantas, sekretoriavo A. Bagdonas.

Platų pranešimą patiekė MLF Valdybos p-kas A. Lymantas. Šis suvažiavimas buvo planuojamas vykdyti Montreale mieste, bet Fonvo veiklai sparčiai besivystant ir įsigijus čarterį JAV - se praktiškiau ir naudingiau pasirodė susirinkti Chicagoje.

1986 m. buvo išsiųsti pirmieji laišukai, apibūdinantieji Fondo tikslus ir kviečiantieji įsijungti į Fondą.

Per pusantų metų laikotarpį MAŽOSIOS LIETUVOS FONDAS sukaupe daugiau kaip 51.000 dol. sumą. MLF Tarybos pirmininko V. Žiobrio pastangomis buvo gautas iš Illinois valstijos čarteris, atleidžiantis nuo mokesčių Fondą. (Kanadoje toks procesas sudėtingesnis, tačiau dar vis daromi žygiai, kad pavyktų).

Po įvairių kitų dienos tvarkės įprastinių pranešimų įdomu buvo sekti numatomų leisti knygų apibūdinimą.

Pirmoji knyga - Martyno Gelžinio MAŽOSIOS LIETUVOS PROBLEMA, kuri vėliau bus išleista ir anglų kalba.

MLF Valdybos vicep-kas Vilius Pėteraitis supažindino su mažlietuvių kalbininko Jono Užpurvio veikalu SAUGŲ TARMĖ. Kelis dešimtmečius užtrūkęs

darbas reikšmingas tuo, kad moksliskai sutvarkyta medžiaga apie klaidėdiškių lietuvininkų tarmę. Naujiene, kad šis veikalas bus išleistas, papildant klaidėdiškių tarmės gyvu žodžiu, įrašytu kasėtėse - garsajuostėse.

Trečiasis veikalas - mažlietuvių kalbininko ir baltisto Viliaus Pėteraičio. Tai 400 psl. knyga su apie 40-čia žemėlapių. Su moksliską precizija yra išnagrinėta ir išaiškinta kiekvienos Mažosios Lietuvos upės, vandenvardžių lietuviškoji kilmė.

Suvažiavimas pareiškė pageidavimą, kad ši knyga būtų išleista lygiagrečiai su "Saugų Tarmė".

Padarytas svarbus nutarimas - atpalaiduoti kai kuriuos valdybos narius ir kūryboje besireiškiančius nuo techniško darbų. Savo talka ir patarimais reikšmingai prisidėjo suvažiavimo atstovai - I. Regienė ir prof. M. Brakas. Taip pat praktiškų patarimų pasiūlė suvažiavimui V. Prūsas.

Ateinančių 2 m. kadenicijai MLF sąstatą įeina pirm. A. Lymantas, V. Pėteraitis, I. Adomavičienė, R. Buntinas, K. Velius, J. Lampas, A. Bagdonas.

Kontrolės Komisiją išrinkti prov. V. Račkauskas ir V. Prūsas, su teise kooperuoti dar vieną narį.

Šeštadienio vakare vyko iškilminga vakarienė su menine programa, kurią atliko Aldona Buntinaitė ir Eglė Rukštelytė - Sundstrom.

surengė Tautos Šventės minėjimą Lietuvių Klubo patalpose rugsėjo mėn. 6 d. Minėjimui vadovavo LB St. Petersburgo Apylinkės p-kas A. Duda.

Iškilmėse dalyvavo ir organizacijų vėliavos; paskaitą skaitė kun. V. Zakaras, plačiai apibūdinęs Vytauto Didžiojo vaidmenį ano meto istoriniuose įvykiuose. Jie buvo reikšmingi lietuvių tautai, kai ji įsijungė į Vakarų krikščioniškų tautų ratą.

Meninėje dalyje eilėraščius skaitė D. Mackialienė,

R. Lukaitė ir G. Jezukaitienė. Po minėjimo visi buvo pavaišinti kava ir pyragais.

JAV LB TARYBOS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS vyks LAPKRIČIO mėn. 13, 14 ir 15 d.d. St. Petersburg Beach, Dolphin Beach Resort patalpose, 4900 Gulf Blvd.

LB Taryba susideda iš 70 rinktinių narių trims metams. Taryba svarsto ir sprendžia klausimus savo suvažiavimuose, kurie šaukiami ne rečiau, kaip vieną kartą metuose.

LAIKU ATSIUNTE PEENUMERATĄ - NEAPSUNKINA - TE SAVES IR PALENGVINATE MŪSŲ DARBĄ. AČIŲ. "NL"

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

INŽ. VINCAS ŽIOBRYŠ

IRENA REGIENĖ

FINANSINIAI PATARIMAI

PETER S O D O

Vienas iš pagrindinių ir labiausiai neraminančių sprendimų, kurį jūs turite padaryti išeidami pensijon - tai nutarti kas daryti su registruotu pensijos taupymo planu (registered retirement savings plan/.

Paskutiniųjų metų oficialieji biudžetai sprendimus apsunkino, nes atsirado daugiau galimybių, bet tuo pačiu buvo įvesta ir daugiau lankstumo planuojant pensiją.

Pagrindiniai pasirinkimai R.R.S.P. yra šie:

1. Visos sumos išmokėjimas iš karto; tai nerekomenduotina, nes už tai gali priseiti sumokėti nemažus pajamų mokesčius.
2. Registruotas pensijų pajamų fondas.
3. The Annuity (metinis išmokėjimas).

Šios dvi paskutinės galimybės yra rekomenduotinos, nes dabar jos yra daug lankstesnės.

Čia aptarsime kai kurias galimybes, naudojantis išmokomis (annuity).

Paprastai gyvybės "annuity" moka didžiausius nušimčius už jūsų investavimą, tačiau nerekomenduotina ne dėl to, kad išmokamieji procentai yra neįtikinami, bet kad jie apskaičiuojami pagal spėjimą jūsų gyvenimo ilgį. Jeigu gyvensite ilgiau, jūs laimite, nes gausite daugiau pinigų, negu įmokėjote.

Tačiau, jeigu mirsite anksčiau, laimi draudimo bendrovė, nes ji tuo atveju pasilaiko neįmokėtą likutį iš jūsų sumos.

Vienas iš būdų padidinti išmokas yra nupirkti "life annuity" trumpiausiam terminui ir kurių išmokėjimas garantuojamas jums arba kam jūs paskiriute. Ilgiausias terminas garantuojamų išmokų yra bent iki 90 metų amžiaus.

Saugiausia yra "joint life annuity". Ji išmokama jūsų žmonai-vyru, kol jie gyvi, arba jų paveldėtojams. Tačiau, prailginant garantijų terminą, jūs gausite mažesnes mėnesines išmokas.

Tim Egan, direktorius T.E. Financial Consultants, Ltd., bendrovės Toronte, duoda vertą dėmesio sugestiją, jeigu "joint and survivor annuity" išmokos yra žymiai mažesnės už paprastą "life annuity": gali būti verta įsigyti paprastą "straight life annuity" - taip padidinant mėnesines išmokas - ir panaudoti dalį priedinių pajamų gyvybės draudos pažymėjimui (policy) įsigyti.

Toks pažymėjimas suteiks gana pinigų žmonai-vyru nupirkti "life annuity" tokios pat vertės, kokią jūs ji būtų gavę iš "joint life annuity". Ir tuo pačiu metu jūs pasinaudosite didesnėmis pajamomis, kol būsite gyvas - va.

Šiuo atveju yra svarbu tai, kad "joint life annuity" yra pilnai apmokestinama jos savininko, bet gyvybės draudos pajamos neapmokestinamos. Šiuo atveju t i k t a i pajamos, uždirbtos iš gyvybės draudimo procentų reinvestavimo, būtų apmokestinamos.

Reikia tačiau įspėti - apskaičiavimas yra komplikotas ir ne visiems ši galimybė vertinga.

Visa aukščiausia duodama informacija liečia asmenis, pervedančius savo R.R.S.P., sulaukus 71 m. amžiaus.

Tiems, kurie dar neturi 71 m., yra kitos įdomesnės galimybės naudoti "annuities" ir investuojant išmokas į kitą R.R.S.P., padidinant pajamas, naudojantis dabartiniais Kanados įstatymais.

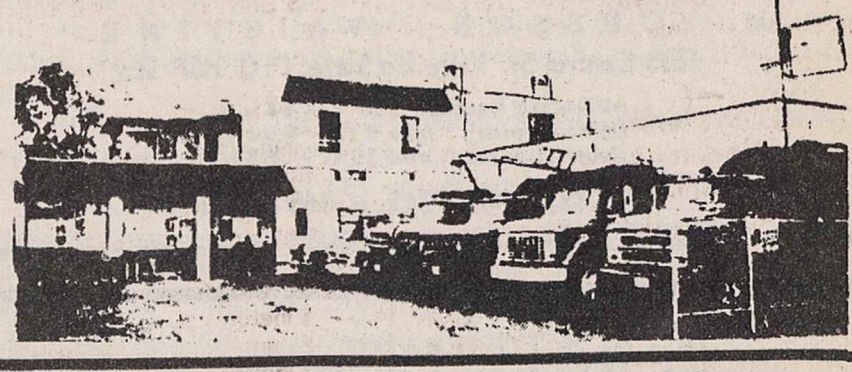
Kitą kartą paaiškinsime R.R.I.F. ir to plano gali mybes. Daugiau informaciją gausite tel: 481 - 0311.

/ Žiur. skelbimą 8 psl./

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-900 AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

montreal

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATSTEIGIMO PAMINĖJIMAS rengiamas š.m. LAPKRIČIO mėn. 22 d. Aušros Vartų Parapijos salėje. Meninę programą atliks Aušros Vartų Parapijos Vyrų Choras. A.M.

Izd. MALIŠKA, L. STANKEVIČIUS ir J. ADOMONIS išvyksta 2 savaitėm į Indiją. Žada aplankyti Indoneziją, Sumatrą, Singapūrą ir kitas salas.

Sol. Gina ČAPKAUSKIE-NĖ dalyvaus Kultūros Židinyje New Yorke vykstančiame premijų įteikimo vakare 31 spalio. Ji meninėje dalyje atliks lietuviškų dainų rečitalį.

TAUTOS FONDUI aukojo Alb. RUSINAS - \$25, St. VAIČEKAUSKAS - \$20. Nuoširdus ačiū.

Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

DALIJA SAVIGNAC, AV Choro narė, Royal Victoria ligoninėje pagimdė sūnelį. Sveikiname ir linkime šeimai viso geriausio.

I "NL" Spaudos Balių, rengtą Toronto "NL" Rėmėjų Būrelio, iš Montrealio buvo nuvykęs atstovauti "NL" administratorius Augustinas MYLĖ su žmona. Jis pasveikino Baliaus dalyvius, perskaitė "NL" Redakcijos žodį. Maloniai praleido vakarą, susitiko su Rėmėjų Būrelio nariais ir kitais svečiais.

NIDOS Klubas baigė vasaros sezoną su paskutinėmis išvykomis. Spalio mėn. 2-6 d.d. Lac Baskatong, Point David vietovėje žuveno A. MYLĖ, A. URBONAS ir V. MURASKAS. Parsivežė lestiną kiekį lydekų. Spalio 23-26 d.d. A. JONELIS, K. TOLIUSIS ir J. JONELIS iš geros žuklės Sturgeon Lake parsivežė lestiną kiekį dorių. NIDOS Klubu valdybos posėdis šaukiamas š.m. lapkričio mėn. 13 d., AV parapijos salėje. A.M.

K.L.K. MOTERŲ DRAUGIJOS Montrealio Skyriaus metinė šventė rengiama gruodžio mėn. 6 d. Mišios laikomos 11 val. AV bažnyčioje. Po to - susirinkimas ir dr. Ilonos MAZILIAUSKIENĖS paskaita Seselių Namų patalpose. Kviečiami visi.

PETRAS GIRDŽIUS, "NL" ekspedijavimo talkininkas, susižeidė ranką. Teks gydysis 6 savaites.

Dr. Jonas MALIŠKA

ir Dr. Michel WINN D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600,
Montreal, P.Q. H3G 1S5
Tel. Bus: 866-8235
Namų: 761-4675

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

Prof. VYTAUTAS SKUODIS lankėsis žmona ir dukra, VLIK'o Seimo proga Montrealyje, ir jo pasakytas žodis buvo pati įdomiausia suvažiavimo dalis. Prof. V. Skuodis buvo apsistojęs viešbutyje. Ji globojo, kartu su VLIK'o įstaigos vedėja M. S a - m a t i e n e, Jonas Adomonis.

Spalio 11 d., sekmadienį, po pamaldų pilnai salei žmonių prof. V. Skuodis taip pat pasakė žodį ir atsakė į klausimus.

Ta proga jam buvo įteiktas VILNIAUS Šaulių Rinktinės Metraštis.

Montrealiečiai buvo labai patenkinti, galėję šį Lietuvos disidentą, Helsinkio Grupės narį ir buvusį sąžinės kalinį pamatyti ir išgirsti.

Visi linki jam ir jo šeimai šviesių ir prasmingų metų laisvame krašte.

PRAŠOMA ATKREIPTI DEMESĮ, kad, nesusidarius atitinkamam skaičiui keleivių vykti į Torontą Lietuvos Krikščionybės atnaujinimo jubiliejaus iškilnių programon, AUTOBUSAS NEBUS SAMDOMAS. Važiuosime, kaip kam patinka. Iki dabar buvo užsirašę 27 asmenys.

I Detroito vykstantį Šaulių Sąjungos atstovų suvažiavimą iš Montrealio vyks ta Juozas ŠIAUČIULIS, A. MYLĖ, O. MYLIENĖ, A. KALVAITIS, P. GAURYS.

KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA savo posėdyje VI-jam PLJS Kongresui paskyrė \$600, o "Juodojo Kaspino" Dienos Komitetui - \$50.

AIR CANADA ŠVENČIA SAVO PENKIASDEŠIMTMEČI

Air Canada išleido specialų pašto ženklą, minint pirmąjį atliktą skrydį prieš 50 metų. Trans-Canada Airlines, įsteigta 1937 m., pakeitė savo vardą į AIR CANADA 1964 m. ir nuo to laiko išaugo iki pasaulio, 14-tą didumų, komercinę skridimo bendrovę.

Pirmajame skrydyje ke- liavo ne tik žmonės, bet ir pašto siuntos. Šiuo metu Kanados paštas sudaro gausiąją kargo siuntą AIR CANADA skrydžiuose.

(Canadian Scene, Issue 1242, October, 1987).

Dr. PHILIP STULGINSKI D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, kantas 45-th Ave.,
Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

Dr. Gaëtan BÉRARD, D.M.D.

Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Vieu, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel.: 662-1177

VISI MALONIAI Kviečiami ATsilankyti I

METINIUS A.V. PARAPIJOS PIETUS

Š. m. LAPKRIČIO 8 d. tuoj po 11 val. Mišiu

Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE: Montrealio Vyrų Oktetas
vad. muz. A. STANKEVIČIAUS
Skaniai paruošti pietūs

Loterija

Įėjimas: \$ 10.-

RUOŠIA: A.V. Parapijos Komitetas

"NL" REMEJO PRENUMERATĄ ATSIUNTE:

Ip. Tauteras, M. Guobys, K. Toliušis, V. Keturkiene, Pr. Kaziukonis, G. J. Šimaitis;

REMEJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

po \$ 25,- V. Gečas, J. Jocas; \$10,- A. Meškus; \$5,- P. Bendikas;

PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

E. Smilgis - \$20;

AUKOS:

J. Baron - \$50.

VISIEMS - nuoširdus AČIU.

"NL"

LAIKU ATSIUNTE PEENUMERATĄ - NEAPSUNKINA - TE SAVES IR PALENGVINATE MŪSŲ DARBĄ. AČIŲ. "NL"

DĖMESIO DEŠRŲ MĖGĖJAMS!

Šviežios ir rūkytos dešros. Norintieji prašomi skambinti iš anksto. B. Jazokas ir A. Gudas.

Tel.: 365-9366.

HONEY FOR SALE!

Direct from the Beekeeper. \$1.10 per pound.
Delivery could be arranged too! Please call:

Tel.: 627-1328.

Maurice Electrique Ltee

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUE. H8P2C5

TEL: 366-5484

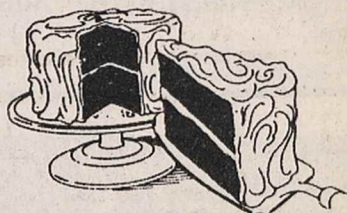
PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO
REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

Gâteaux • Biscuits
Gâteaux au fromage
Pain • Café
Meilleurs beignets (Ponchiki)

Ivairūs pyragaičiai
Spurgos
Sausainiai
Aguoniniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

Didelis pasirinkimas gatavų palto
Vasaros laiko apdangojimas (Storage)
Taisa ir remodeliuoja
Siuva ir paruošia

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 23,000,000 REZERVAS virš \$ 750,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9½%	TAUPYMO - special .. 5½%
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su Gyv. dr. 5¼%
1 metų..... 8½%	TAUPYMO - kasdieninės 5%
180 d. - 364 d. 7¾%	EINAMOS 4½%
120 d. - 179 d. ... 7½%	RRSP ir RRIF term. 9½%
60d. - 119 d. 7¼%	RRSP ir RRIF taup..... 6½%
30 d. - 59 d. 7%	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 11% ASMENINĖS nuo 11%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniai	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniai	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadieniai	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams, vedyboms
ir kitiems susibūrimams. IVAIRŲS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE
AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

* Automobilių nuoma
* Naujų ir varėtų pasirinkimas
* Pardavimas
* Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Vérendrye

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 11.7

STANDARD
LIFE

PETER SODO

profesiniai patarnavimai finansų reikalais;
Annuities, R.R.S.P., Life Insurance, Group Pension,
Finansų ir mokesčių planavimas.

4999 St. Catherine St. West, Suite 450
Westmount, H3Z 1T3

Tel.: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIECAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496